

NÉPÚJSÁG

2026. március 19.,
csütörtök

LXXVIII. évfolyam
62. (22222.) sz.

Ára: 4⁰⁰ lej
(előfizetőknek 3 lej)

K Ö Z É L E T I N A P I L A P

A robbanások megelőzését hangoztatva

A gázérzékelők telepítését szorgalmazzák

Fotó: Szer Pálósy Piroska

Az utóbbi időszakban számos olyan esetről hallani, amikor az E.ON gázszolgáltató mellett tevékenykedő Delgaz Grid elosztó és hálózati karbantartó vállalat alkalmazottai állítólag előzetes értesítés nélkül zárták el magánszemélyek otthonában a gáz-

érzékelő vagy a műszaki ellenőrzés hiányáról. Esetenként az érintett családokban kisgyerekek, idős emberek maradtak fűtés és meleg víz nélkül.

Szer Pálósy Piroska

(Folytatás a 9. oldalon)

Ne feledje el idejében megújítani előfizetését a Népszágra! Ha előfizet, olcsóbban kézhez kapja, mint ha megvásárolná!

Döntő ház elé került a medvekérdés

Március 18-án, szerdán a szenátus elfogadta a kilövési kvóta megduplázásáról szóló törvénytervezetet. A javaslatot így döntő házként a Képviselőház vitatja majd meg.

4.

Beszélgetés Tamási Zsolttal a fekete március évfordulóján

Vannak történelmi események, amelyek nemcsak a történelemkönyvekben élnek tovább, hanem azok emlékeztében is, akik személyesen átéltek őket. Marosvásárhelyen az 1990 márciusában történt események – a később „fekete március” néven ismertté vált napok – ilyenek.

5.

AKTUÁLIS

Hazug számháború

Benedek István

Forr a vita a törvényhozásban az idej költségvetés kapcsán, ha minden jól megy, a napokban elfogadják ennek a végleges változatát. Ha a munka annyira komoly is lenne, mint amekkora politikai energiát visznek bele a pártok, talán jó irányba is elmozdulhatna az ország sorsa, de inkább az látható, hogy itt a cirkusz van a lényeg.

Ez legjobban talán a szociáldemokraták által betervezett módosító javaslatok kapcsán érhető tetten. A legnagyobb kormánypart március 16-án állt elő egy közleménnyel, miszerint azonosítottak 2,3 milliárd lej többletvételi forrást, amelyeket a liberális vezetésű pénzügyminisztérium szerintük teljesen indokolatlanul hagyott figyelmen kívül, és el is magyarázták, hogy ezt mire kéne költeni. Ez kívülről profi munkának tűnik, viszont az adatok annyira tévesek, hogy az a Holdról is látszik. Az egyik ilyen beazonosított forrás a szocik szerint a be nem fizetett társadalombiztosítási járulékokból felhalmozódott összeg, ami szerintük 3,7 milliárd lejt tesz ki. Nem tudni, hogy a hírfaragások vagy a politikusok lóttek-e nagyobb bakot, de ezek a hátralékok összesen közel 19 milliárd lejt tesznek ki az illetékes intézmények friss adatai szerint. A nyugdíjalapba mintegy 14,4 milliárd lejjel tartoznak a cégek, az egészségügyi alapba közel 4,5 milliárddal. Ezeket együtt szoktuk társadalombiztosítási járulékoknak becézni, akármelyiket is vették alapul a szocik, a tévedés adott, csak a nagyságrendje változik.

Ha számolni nem, megoldást ajánlani már tudnak a szocdem pártházban. A közleményük azt mondja, hogy a hátralékokból 1,3 milliárd lejt kötelező behajtani idén. Ez a buzgalom megsüvegelendő, egészen addig, amíg szemügyre nem vesszük, hogy kik is a legnagyobb adósok ezeknek a hátralékoknak

(Folytatás a 3. oldalon)

Tisztább látás.

akár

-40%

**KEDVEZMÉNY
LENCSEKRE**

PROGRESSZÍV

BLUE

GREEN

HARD COATED

*a készlet erejéig érvényes

A tökéletes látás a jó döntéssel kezdődik.
LÁSD A KÜLÖNBSEGET.
Érezd a kényelmet.

www.optofarm.ro

MÁRCIUS

19

CSÜTÖRTÖK

Ma **JÓZSEF, BÁNK**,
holnap **KLAUDIA** napja

Az év **78.** napja, hátravan **287** nap

A nappal hossza:
12 óra 5 perc

naptár

Isten éltesse!

KLAUDIA: latin eredetű női név, a Claudius férfinév női párja, mely a római Claudius nemzetségnévből származik. Jelentése eredetileg: sánta, béna.

VALUTAÁRFOLYAM

BNR: 2026. március 18.

1 €	5,0940 lej
1 \$	4,4133 lej
100 Ft	1,3091 lej
1 g arany	705,8364 lej

IDŐJÁRÁS

Változó

Hőmérséklet:
max.: **11 °C**
min.: **-1 °C**

ELŐFIZETÉS A SZERKESZTŐSÉGBEN IS!

Elfogadunk előfizetést lapunkra a következő hónapra a Népújság szerkesztőségében: Marosvásárhely, Dózsa György utca 9. szám, 2. emelet, 72-es iroda, naponta 9–14 óra között, szombat – vasárnap zárva. Tel. 0728-082-259.

MEGYEI HÍREK

Ingyenes számítógépes tanfolyam a megyei könyvtárban

A digitális kompetenciák alapszintű fejlesztése érdekében szervez díjmentes tanfolyamokat a Maros Megyei Könyvtár. A kurzus minden korosztálynak szól, és az online kommunikáció elsajátításában, a biztonságos internet-használatban, a digitális szolgáltatások használatában, az internetes technológiának a magán- vagy szakmai életben való kiaknázásában nyújt jelentős segítséget. A program az országos helyreállítási terv (PNRR) keretében valósul meg. Bővebb tájékoztatás a megyei könyvtár központi székhelyén, Marosvásárhelyen, a George Enescu utca 2. szám alatt, a secretariat@bjmures.ro, pnrr@bjmures.ro e-mail-címeiken, valamint a 0265-262-631-es telefonszámon kérhető.

Egyszerűbb adófizetés a megyeszékhelyen

A város területén összesen 29 Selfpay fizetőautomata áll a helyi adókat és illetékeket törlesztő marosvásárhelyiek rendelkezésére. Ilyen automata többek között a polgármesteri hivatal Győzelem tér 3. szám alatti székhelyén, illetve a Lakosság-nyilvántartó hivatalnál (Călărașilor/Lovasság utca 26–28. szám) is működik. Fizetni a vonalkód beolvasásával vagy az adatok beírásával lehet. A szóban forgó automatáknál az adófizetési lehetőség mellett egyéb szolgáltatások is elérhetők, például számlákat, részleteket vagy különböző hivatalos díjakat (forgalmi engedély, jogosítvány, útlevel stb.) lehet így befizetni – adta hírül közösségi oldalán a Marosvásárhelyi Polgármesteri Hivatal.

Mesejátékok az Ariel színházban

Az Ali király ünnepi vacsorája című mesejátékokra várják a 4 év fölötti gyermekeket március 19-én, csütörtökön (ma) délelőtt 9.30-kor és 11 órakor a marosvásárhelyi Ariel Ifjúsági és Gyermekszínház nagytermébe. Rendező: Bonczidai Dezső. 20-án, pénteken 9 órakor és 10.30-kor a stúdióteremben a Színek című, 4 éves korig ajánlott mesejáték tekinthető meg Barabás Olga rendezésében. A helyek korlátozott száma miatt ezekre az előadásokra előzetes helyfoglalás szükséges a naponta 9 és 13 óra között hívható 0770-996-416-os telefonszámon.

Szimfonikus hangverseny

Március 19-én, csütörtökön (ma) 19 órától újra szimfonikus koncertre várják a klasszikus zene kedvelőit a marosvásárhelyi Kultúrpalota Nagytermébe. A Marosvásárhelyi Állami Filharmonia szimfonikus zenekarárt Theo Wolters hollandiai karmester vezényli, szólista Benjamin Kruithof, Luxemburgból érkező gordonkaművész. Műsoron: Carl Maria von Weber-, Edward Elgar- és Csajkovszkij-művek.

Hírszerkesztő: Nagy Székely Ildikó

7. Mentés másként pedagógia konferencia

Elindult a regisztráció

Április 10–11-én Kolozsváron, az Apáczai Csere János Elméleti Líceumban rendezik meg a Mentés másként pedagógia konferencia hetedik kiadását, amelynek témája a cselekvőképesség.

A Mentés másként csapata évek óta egy olyan hálózatért dolgozik, amely alulról szerveződve tud tenni az oktatásban résztvevők jóllétéért, és védelmet tud nyújtani a rendszerszintű kiszolgáltatottság ellen. A konferencia alatt a szervezők arra törekednek, hogy a résztvevők olyan szakemberekkel dolgozhassanak együtt, akik a cselekvőképességük, a belső motorjuk felismerésében és a közösségük megszervezésében tudnak segíteni, hogy

az önszerveződés ne teher, hanem biztonság legyen. A konferencia programjában a témához kötődő előadások, kerekasztal-beszélgetések és interaktív műhelyfoglalkozások szerepelnek.

További információk az esemény honlapján. A konferenciára a <https://mentesmaskent.ro/regisztracio/> linken lehet jelentkezni március 20-ig. (sz. v.)

Látó Irodalmi Játékok 137.

Demeter M. Attila és Papp Attila Zsolt könyvbemutatója Marosvásárhelyen

Március 20-án, pénteken délután hét órakor kettős könyvbemutatónak ad otthont a Látó szépirodalmi folyóirat rendezvényterme.

Demeter M. Attila *Rövid esszék hosszú téli estékre* című filozófiai esszé-kötetéről (Erdélyi Híradó Kiadó, 2025) és Papp Attila Zsolt *A guineai utazás* című, az utóbbi években megjelent esszéit és irodalmi publicisztikáit tartalmazó kötetéről (Lector, 2026) Vida

Gábor prózaíró, a Látó főszerkesztője beszélget a meghívott szerzőkkel. A kötetek a helyszínen megvásárolhatóak.

Helyszín: a Látó szépirodalmi folyóirat rendezvényterme (Tusnád utca 5., II. emelet).

Demeter M. Attila 1972-ben született Szentegyházán. Filozófus, esszéíró, a Babeş–Bolyai Tudományegyetem professzora. *Rövid esszék*

hosszú téli estékre című kötetéért és tudománynpszerűsítő munkájáért a BBTE Történelem és Filozófia Karának kitüntetésében részesült.

Papp Attila Zsolt 1979-ben született Lugoson. Csiki László- és Székelyföld-díjas költő, a *Helikon* irodalmi folyóirat és a *Filmtett* filmes portál szerkesztője. Öt verseskötet és egy esszé-kötet szerzője. 2024-ben a Látó szépirodalmi folyóirat nívódíjasa vers kategóriában.

RENDEZVÉNYEK

Lelkem hulló virágszirmai – Marton Erzsébet új kiállítása

Lelkem hulló virágszirmai címmel nyílik kiállítás Marton Erzsébet préselt virágokból készült képeiből március 22-én, vasárnap déli 12 órakor a marosvásárhelyi Bolyai téri unitárius templomban. A tárlat április 8-áig naponta 9 és 13 óra között lesz látogatható.

Laudamus Te – az Erdélyi Hagyományok Házában

Az Erdélyi Hagyományok Háza Alapítvány Vers és zene című klasszikus zenei koncertsorozata negyedik alkalomra Laudamus Te címmel március 24-én, kedden 18 órakor kerül sor az alapítvány marosvásárhelyi, Sáros utca 1. szám alatti Bartók Béla termében. A nagyjéremű a vallásos repertoárból kaphat lírai és zenei ízelítőt, a műsort Csíky Boldi-

zsár állította össze, ismerteti: Kovács Zsuzsa. Közreműködnek, a színpadra lépés sorrendjében: a Marosvásárhelyi Állami Filharmonia kórusa Albert Zsuzsa vezetésével, Bogdán Zsolt, Trozner Kincső, Bordos Csilla, a Tiberius vonósnégyes, Silló Ákos, Márton Katalin, Kásler Magda, Stroe Silvia. A rendezvényre a szervezők mindenkit várnak, aki szólóénekesek előadása, klasszikus hangszeren játszó művészek zenejátéka és kórusművek segítségével ismerkedne meg a zene ezen műfajával.

Bemutató a bábszínházi világnapon

A bábszínházi világnap alkalmából március 21-én, szombaton 19 órától a Marosvásárhelyi Művészeti Egyetem negyedéves bábművészhallgatói Hapci király címmel új, 4 éven felüli gyerekeknek szóló előadást mutatnak be a Levél utcai Stúdió 2.1-ben. Az előadás rendezője Csató Kata. A mesejátékok Lázár Ervin meséi alapján bábszínpadra írta Nagy Orsolya. Zeneszerző: Ádám Rita és Darvas Benedek; tervező: Mátravölgyi Ákos.

Elsüllyedt egy vontatóhajó, az öttagú legénységből senkit sem sikerült élve kimenteni

Elsüllyedt egy vontatóhajó szerda reggel a fekete-tengeri Midia kikötőben, a legénységből senkit sem sikerült élve kimenteni.

A kikötői hatóság közlése szerint valószínűleg öt személy tartózkodott a felborult hajó fedélzetén. Egyiküket a mentőegységek eszméletlen állapotban húzták ki a vízből, de már nem tudták újraéleszteni, a mentőorvosok kénytelenek voltak megállapítani a halál beálltát. A többieket még nem találták meg, de a ha-

tóságok feltételezése szerint ők is életüket veszítették.

Keresésükre a román tengeri életmentő ügynökség (ARSVOM) és a Konstanca megyei katasztrófavédelem (ISU) több búvárcsapata és egy helikopter is a helyszínre érkezett.

Az Agerpres hírgyűjteménye szerint a vontatóhajó a KMG Rompetrol által üzemeltetett Midia Marine Terminal tulajdonában áll. A hajó egy olajszállító tartályhajó kirakodását segítő manővere-

ket végzett a Midia kikötőben, amikor egyelőre ismeretlen okok miatt felborult és elsüllyedt.

A Hotnews.ro hírportál megkeresésére a védelmi minisztérium közölte: nem állnak rendelkezésre olyan információk, amelyekből arra lehetne következtetni, hogy a balesetet – a román partokon is olykor megjelenő – tengeri akna okozta. A baleset okainak és körülményeinek kivizsgálására ügyészségi eljárás indult. (MTI)

Szóváltás a teheráni és a bukaresti külügyminisztérium között a román bázisok amerikai igénybevétele kapcsán

A teheráni külügyminisztérium szerint Irán elleni katonai agresszióban való részvételnek minősül a román légitámaszpontok amerikai igénybevétele engedélyezése, Bukarest azonban azt mondja, hogy nem vesz részt a konfliktusban, és az Egyesült Államoknak 2006 óta hozzáférést biztosít a romániai katonai bázisok folyamatos használatához.

Andrei Tarnea bukaresti külügyi szóvivő az iráni külügyminisztérium szóvivőjének azon – a bukaresti média által „közvetlen fenyegetésnek” minősített – nyilatkozatára reagált hétfőn, amelyben Romániát külön is nevesítve figyelmeztetett minden országot: ne váljon az irániak elleni agresszió bűnrészesévé.

Eszmail Bagai teheráni szóvivő a nemzetközi jogot sértő, elfogadhatatlan lépésnek nevezte a román parlament múlt heti határozatát, amellyel jóváhagyta amerikai légi utántöltő repülőgépek és egyéb hadi felszerelések ideiglenes romániai állomásoztatását. A bukaresti döntés szerinte foltot ejt Irán és Románia történelmileg hagyományosan baráti kapcsolatán,

amire Irán „megfelelő választ” fog adni mind jogi, mind politikai vonatkozásban.

Válaszában a román szóvivő leszögezte: Románia több mint 10 éve rendelkezik rakétavédelmi képességekkel az euroatlanti térségen kívülről érkező fenyegetésekkel szemben. A rendszer szigorúan védelmi jellegű, kizárólag önvédelmi célokra használják, az ENSZ alapokmányával összhangban.

„Románia nem vesz részt a konfliktusban. Elsődleges célunk a feszültség csökkentése, diplomáciai erőfeszítéseink a konfliktus első napja óta erre irányulnak. Ugyanakkor elítéljük Irán teljesen indokolatlan támadásait az öböl térségének államai ellen, és köszönetet mondunk az utóbbiaknak, hogy megvédték az országaikban tartózkodó állampolgárainkat. Felszólítjuk Iránt, hogy vessen véget ezeknek a támadásoknak, amelyek emberi életet veszélyeztetnek, és a biztonság, valamint a globális gazdaság romlásához vezetnek” – hangsúlyozta a román külügyi szóvivő. (MTI)

Az Egyesült Államok óriásbombákat vetett be a Hormuzi-szoros térségében

Az Egyesült Államok két és fél tonnás óriásbombákat vetett be iráni célpontok ellen a Hormuzi-szoros térségében – közölte a Központi Parancsnokság kedden.

A közel-keleti térségért is felelős amerikai irányítási törzs közösségi médiában megjelent közleménye szerint a washingtoni idő szerint a keddi este órákban végrehajtott légitámadások megerősített iráni rakétalétesítmények ellen irányultak. „Irán tengeri rakétái ezeken a helyszíneken kockázatot hordoztak a nemzetközi áruszállításra a szorosban” – olvasható a közleményben.

Donald Trump elnök kedden többször elégedetlenségét fe-

jezte ki a NATO-szövetségesek döntése miatt, akik nem küldtek hadihajókat a hajózási útvonal védelmének megteremtésére. Az elnök kérdésre válaszolva közölte, hogy felülvizsgálhatja az Egyesült Államok és a NATO viszonyát, és nem zárta ki a kilépést sem.

Szintén kedden az Egyesült Államok iraki nagykövetsége azonnali távozásra szólított fel minden amerikai állampolgárt Irákból, a megnövekedett terrorveszélyre hivatkozva. „Iránhoz közel álló terrorista fegyveres csoportok által elkövetett támadások köznyilvános helyszíneken, így szállodákban jelentős veszélyt jelentenek a közbiztonságra” – olvasható a közleményben. (MTI)

CSÜTÖRTÖKI KIMENŐ

Sebestyén Mihály

Ha megnézzük Marosvásárhely polgármestereinek névjegyzékét – minden mellékönyv és elfoglaltság mellőzésével – akkor azt tapasztaljuk, hogy 1940. november 21-től egészen 1944 szeptemberéig dr. Májay Ferenc, volt pestszenterzsébeti, majd vásárhelyi polgármester töltötte be ezt a tisztséget. Am a valóság ennél kissé komplikáltabb. Vagy inkább nem képezte tanulmányok tárgyát az a tény, hogy 1944. augusztus elseje és szeptember vége között egy ismeretlen, furcsa nevű főhivatalnok tűnik fel a polgármesterek sorában: Váró Indár. Keresztnevéről a Google csak annyit tudott megállapítani, hogy szanszkrit eredetű, de jelentése kapcsán virtuálisan szétárja kezét, és bejelenti tájékozatlanságát. Sőt, hivatalos névnapja sincs, de a kereső ajánl az év minden évszakára egy-egy napot találomra.

A Váró család nagyenyedi értelmi-

ségi család, amely több közéleti szereplőt, országgyűlési képviselőt, jogászt, tanárt adott Erdélynek, többek között a nagyenyedi kollégium új történetét megíró Váró Ferencet.

Váró Indár jogász képzettségű volt, és 1919 után Magyarországra települt át, ott végzett jogi tanulmányokat. 1938-ban (ha jól értesültem) Sátoraljaújhely polgármesterévé nevezték ki, és legfontosabb (szomorú emlékezetű) cselekedete a sátoraljaújhelyi virágzó zsidó közösség megsemmisítése volt, gettóba zárása 1944 áprilisában, illetve elindítása a halálba.

Tekintve, hogy Májay polgármester, aki ugyanezt Marosvásárhelyen tette meg, júliusban hosszabb szabadságot kért a közgyűléstől, és lemondását beadta a belügyminiszternek, a várost az alpolgármester (dr. Papp Károly) irányította, de ő is lemondani készült. A városhoz közelítő front gyorsította fel az elhatározásokat, na meg a várható

vesztes háború utáni számonkérésről való félelem. A BM elfogadta Májay lelépését, és Váró Indárt nevezte ki, aki ténylegesen elfoglalta a polgármesteri széket. De csak augusztus elsején jelent meg a városban, és csak szeptember 5-én tette le a hivatali esküt.

Rövid városalása (az országglás mintájára alkottam) alatt átszervezte a közzellátást, a Kolozsvári Nemzeti Színházat szerette volna megnyerni állandó vendégzereplésre a távoli és bizonytalan miskolci színház helyett, a lakáshivatalt a városházára helyezte, és a megürült zsidó lakásokba elhelyezte az itt állomásozó honvédtiszteket és családjaikat. Ennyit sikerült a hírlapokból összeszednem.

Annyi tehát elmondható, hogy Májay Ferenc és Zsák Adolf polgármesterek között még akadt egy vásárhelyi polgármester, akinek nem kötelező szobrot emelni.

A hiányzó láncszem

ORSZÁG – VILÁG

A próbaérettségi bojkottálására biztatják a tanárokat a szakszervezetek

A jövő héten esedékes próbaérettségi bojkottálására biztatják a tanárokat az oktatási szakszervezetek. A Szabad Tanügyi Szakszervezetek Szövetsége (FSLI) és a Spiru Haret Tanügyi Szakszervezeti Szövetség szerdai közös közleményükben arra biztatják tagjaikat, hogy továbbra is tartsanak össze, „ne engedjenek a megfélemlítéseknek”, és ne hagyjanak fel a héten elkezdett tiltakozással. A szakszervezetek köszönetet mondtak azoknak a tanároknak, akik a felhívásukra válaszolva nem vettek részt a nyolcadikosok próba-képességvizsgáján. Ismét hangsúlyozták: azért folyamodtak a tiltakozás e formájához, mert a kormány továbbra is figyelmen kívül hagyja a követeléseiket. Közös közleményében a két szervezet arról biztosította a diákokat és a szülőket, hogy tiltakozásuk nem a tanulók, hanem „a román oktatási rendszert romboló intézkedések” ellen irányul. (Agerpres)

A kormánykoalíció működéséről tárgyal a hét végén Nagyszébenben a PNL vezetőtestülete

A Nemzeti Liberális Párt (PNL) vezetősége Nagyszébenben ül össze pénteken, hogy kielemezze a kormánykoalíció működését – jelentette be szerdán a párt Botoşani megyei szervezetének elnöke. Valeriu Iftime szerint a PNL országos politikai tanácsa kétnapos ülést fog tartani, amelyen elemzik a 2026-os költségvetés elfogadását kiegészítő körülményeket, de beszélnek a párt által a továbbiakban követendő politikai irányról is. Rámutatott: bár a koalíciós üléseken mindenki egyetért azzal, amit a PNL mond, a médiában teljesen más jelenik meg, és olyan hibákért teszik felelőssé a pártot, amelyeket nem ők követtek el. „Ez a koalíció nem tartja be a szavát, és valamit tenni kell” – szögezte le a nemzeti liberális politikus. A szociáldemokraták sem elégedettek a kormánykoalíció működésével. (Agerpres)

Az uniós tagállamok közül Romániában volt a legmagasabb az infláció februárban

Az Eurostat szerdán közzétett adatai szerint februárban 2,1 százalékra nőtt az éves infláció az Európai Unióban az előző havi 2 százalékról. A tagállamok közül továbbra is Romániában volt a legmagasabb az infláció, 8,3 százalék. Az EU-ban a múlt hónapban Dániában (0,5 százalék), Cipruson (0,9) és Csehországban (1) volt a legalacsonyabb az éves infláció, Romániában (8,3), Szlovákiában (4) és Horvátországban (3,9) pedig a legmagasabb. A Román Nemzeti Bank (BNR) legutóbbi jelentésében a korábbi 3,7 százalékról 3,9 százalékra módosította a 2026 végére vonatkozó inflációs előrejelzését. (Agerpres)

Hazug számháború

(Folytatás az 1. oldalról)

az esetében. A társadalombiztosítási adóslista ellovasa hosszú évek óta az állami tehervásút, amely olyan tempóban fizeti be az adóit, ahogyan közlekedni is szokott. Csigairamban. És hagyományosan szocdem pártérdekeltégű vezetősége van. Hosszasan lehetne még sorolni a legnagyobb kormánypárt holdudvarába tartozó társadalombiztosítási adósokat. Szóval nem közleményeket kéne faragni, hanem rászólni a haverokra, hogy fizetessék be a rájuk bízott vállalatokkal az adóikat. Vagy ha már ilyen jól megy a rendelkezés, jöhetne egy ukáz arról, hogy kötelező behajtani az euróban is tízmilliárdos nagyságrendű héahátralékot. Ki is törne a polgárháború a pártban még aznap, mert nem maradna hús a fazékban.

Szóval mérföldnyiről látszik, hogy a szociáldemokraták csak a politikai feszültséget szítják a költségvetés kapcsán bemutatott szerepléssel. Színészi teljesítménynek egyébként egész jó, ahogyan aggódnak az adófizetőkért a kamerák előtt. Csakhogy ne felejtjük el, az ők kormányzása nyomán szükségessé vált megszorítások első csomagját, amely a kisembereket érintette a leginkább, csuklás nélkül megszavazták. Csak akkor érte utol őket az aggodalom, amikor a hagyományos pártklien-seik, az állami vállalatok és az önkormányzatok következték a sorban. Mert nem az adófizetők sorsáért aggódnak, csak a saját hatalmukért.

A fekete március és I. C. Drăgan

Dr. Ábrám Zoltán

Marosvásárhely fekete márciusa a magyar történelem, az erdélyi magyarság történetének máig eleven, vérző fejezete. Elő történelem azok számára, akik átérték, akik részt vettek az események forgatagában. Az erdélyi, marosvásárhelyi magyarságnak nagyon mély csalódást és rettenetet jelentett. Ma is felfoghatatlan, hogy a jogaiért békésen kiálló kisebbséget a harmadik évezred fordulóján, békeidőben ilyen barbár erőszakkal megfélemlíthet az államhatalom.

A harminchat évvel ezelőtti fekete március nagyon mélyen sokunk emlékezetébe vésődött. Nekem mindenekelőtt az RMDSZ-székház ostroma jut eszembe: a vasszelebráció eltorlaszolt ajtóba hasító baltavas látványa, a vérszomjas tömeg ordítóása, a padlásfeljárót elzáró kazán alatti tűzgyújtási kísérletek, a 79 padlásra menekülő személy csendes számbavétele, neveink jegyzetfüzetben való megörökítése az esetleges halál árnyékában. Aztán március huszadikának rémálma: ordítás, öklök, üvegek, eltorzult arcok, Molotov-koktélok és tankok.

Marosvásárhely az ország és a világ hírszolgáltatásainak a központja lett 1990 márciusában, a politikai manipulálás melegágya. Nagyon sok mindent megírtak az akkori eseményekről, de talán kevésbé feszegették azt, hogy vajon a háttérből ki támogatta, ki pénzelt az előre kitervelt eseményeket. Hiszen mai szóhasználatával élve, minden projektnek van költségvetése.

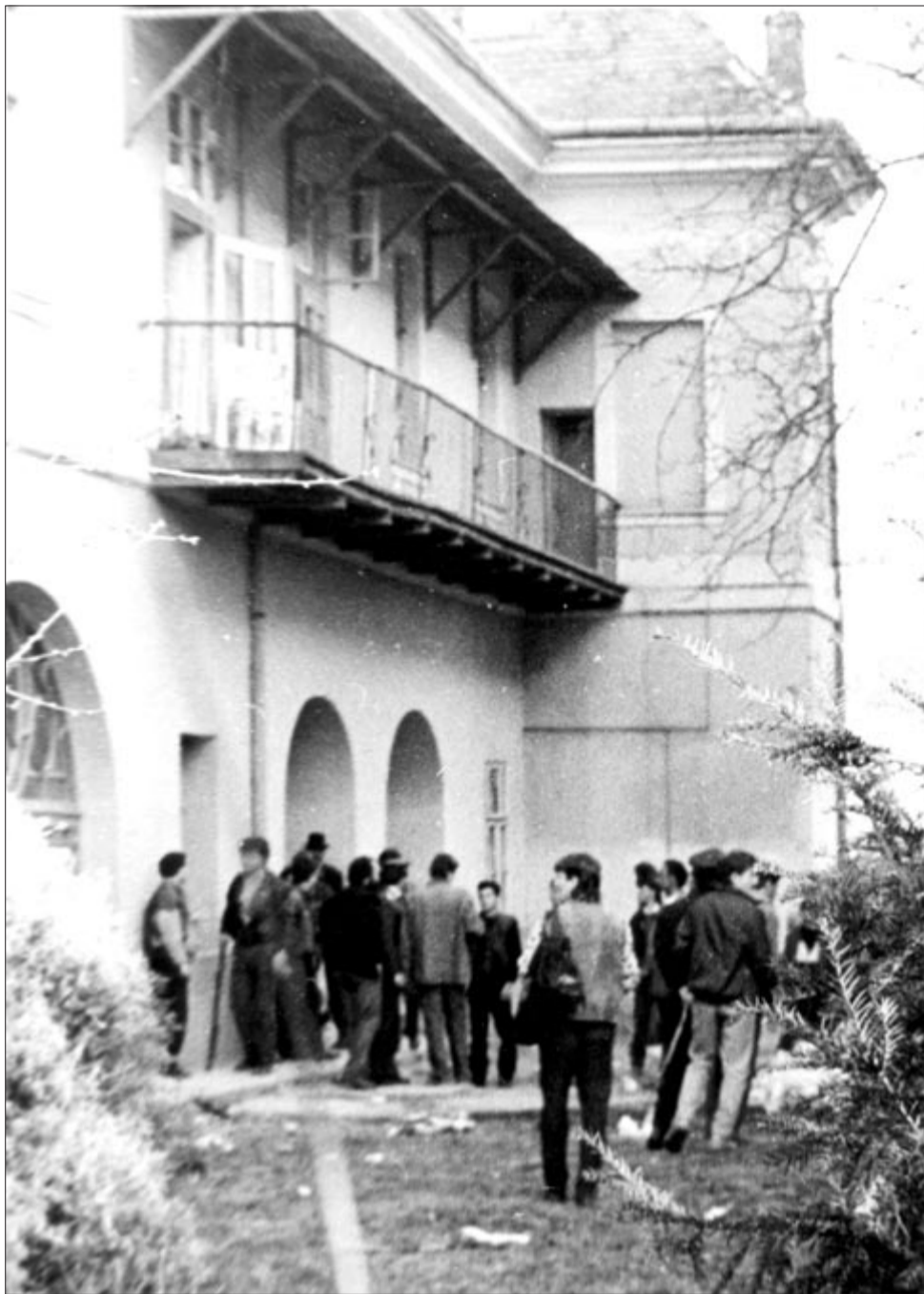
A fekete márciusi események megszervezésének és lebonyolításának bizonyára kiemelkedő anyagi támogatója volt a dúsgazdag üzletember, Iosif Constantin Drăgan, aki korábban vasgárdista múltjával tűnt ki, emigrációban élt, de – mint utóbb kiderült – kitűnő kapcsolatokat ápolt a kommunista rendszerrel. Elvei, céljai teljes mértékben egybeestek a sovíniszta, magyarellenes Vatra Românească szervezet indulatokat szító, az etnikai feszültségeket kiélező viszonyulásával és kampányával, amely Marosvásárhelyen erőszakhoz vezetett.

Iosif Constantin Drăgan (1917–2008) az Osztrák–Magyar Monarchiában Lugoson született a nagy háború utolsó előtti évében, spanyolországi (Palma de Mallorca) otthonában hunyt el 91 évesen. A második világháborút követően Olaszországban élt emigrációban mint sikeres üzletember, történeti revizionista és ultranacionalista propa-

gandista. A dollármilliárdost 2006-ban 1,3–1,6 milliárd dolláros vagyonával a leggazdagabb román személyként tartotta nyilván a Capital gazdasági hetilap. A multinacionális ButanGas vállalat alapozta meg vagyonát, ennek lerakata létesült Marosvásárhelyen is.

Titokzatosság lengte be életét. Már a hatvanas években alapítványt hozott létre a „román értékek promoválására”, majd a rendszerváltást követően saját magáról elnevezett egyetemet Lugoson, különböző médiatermékeket tartott fenn, támogatta a dunai Decebal-szoborkolosszus felállítását. Nemcsak Antonescu, hanem Ceaușescu, majd Vadim Tudor is a barátai és elvtársai közé tartoztak. Utóbbival megalapította a Ion Antonescu Marsall Ligáját. A vasgárdista öltözethez hasonló egyenruhát viselő tagok a nemzetiségiek megfélemlítését kiemelt célnak tekintették. Ebből az eszmeiségből emelkedett fel, és lett nemrég Románia sokat vitatott elnökjelöltje Călin Georgescu, aki bizonyára nemcsak eszmei kapcsolatokat ápolt Drăgannal.

Még egy adalék, amit Marosvásárhely lakossága nem felejt el. 2010-ben ugyanis a város polgárainak az idegeit borzolták a Ștefan Gușă-szobor felállítására tett kísérletek. A szoborállításra vonatkozó határozatot el is fogadta a marosvásárhelyi önkormányzat (!), miszerint a Vár sétányon szobrot állítottak volna a forradalom idején a temesvári tömegbelövetést elrendelő tábornoknak. Még szerencse, hogy köreinkben éberek is akadtak, és a törvényszék végül elrendelte a Ștefan Gușă-szobor felállítására vonatkozó határozat végrehajtásának szüneteltetési kérelmét. Tudniillik, korábban a katonai ügyészség ismételt bűnösnek találta a tábornokot, a román hadsereg vezérkarának vezetőjét a temesvári vérengzések elkövetésében, és ennek megfelelően bíróság elé állítását indítványozta – a tárgyalást Ștefan Gușă elhunytja miatt nem tartották meg. De miért éppen Marosvásárhelynek kellett volna őriznie egy bűnös kommunista tábornok emlékét? Hiszen semmilyen adatot sem találunk arra vonatkozóan, hogy milyen köze lehet Ștefan Gușănak Marosvásárhelyhez. Egyet mégis. A tábornok lánya, Daniela Veronica Gușă ugyanis a néhai vasgárdista, majd Ceaușescu-együttműködő és Antonescu-magasztaló üzletember, Iosif Constantin Drăgan felesége volt (22 esztendősen ment férjhez az akkor 78 éves üzletemberhez), és több millió eurót örökölt 2008-ban elhunyt férje után.

Az RMDSZ-székház ostroma 1990. március 19-én

Fotó: Karácsonyi Zsigmond

Szóval, jócskán akadt anyagi fedezet arra nézve, hogy Marosvásárhely lakossága két évvel Drăgan halálát követően apósa szobra előtt tisztelegessen, megcsúfolva a temesvári és a romániai áldozatok emlékét. És bőven volt pénz arra is, hogy két évtizeddel korábban legyen pogrom, legyen fekete március Marosvásárhelyen, hogy a kibontakozó demokratikusnak tűnő folyamatok megtorpanjanak, és megtörténjen a visszarendezés. Mert ha a fekete március és következményei nem következtek volna be,

aligha lenne Lugoson I. C. Drăgan tér, és nem állna Drăgan-szobor a Lugosi Drăgan Európai Egyetem bejárata előtt. És amennyiben a Drăgan Európai Alapítvány által fenntartott képzés elsősorban a gazdasági tudományokra fókuszál, a vasgárdista-sovíniszta-nacionalista névadónak gazdasági érdekeltisége is lehetett Marosvásárhely fekete márciusának a lebonyolításában.

Részükről marad a tisztelet a fekete március áldozatainak, és a mindenkori remény egy igazságosabb jövőben.

Döntő ház elé került a medvekérdés

Március 18-án, szerdán a szenátus elfogadta a kilövési kvóta megduplázásáról szóló törvénytervezetet. A javaslatot így döntő házként a Képviselőház vitatja majd meg. A törvénytervezet elfogadását követően Tánczos Barna miniszterelnök-helyettes, RMDSZ-es szenátor pozitívan értékelte a szenátus döntését.

– Az arányos kilövési kvóta része kell legyen annak az intézkedéscsomagnak, amellyel kezeljük a medvék óriási szaporulatát, kontroll alatt tartjuk a medvepopulációt, védve az emberi életet és a mezőgazdasági tevékenységet. Az RMDSZ következetesen ezt képviselte. Ezért kezdeményeztük tavaly, a genetikai felmérésre alapozva, az évente kilöhető medvék számának megduplázását. A törvénytervezet, amelyet szerdán elfogadott a szenátus, 2026-ra és 2027-re 859 medve kilövését írja elő megelőzési céllal, egy szakemberek által megállapított súlyozott képlet alapján. Így több mint 500 olyan vadászterületen válik lehe-

tővé az állomány szabályozási kilövés, ahol előfordul a barnamedve – mondta.

Az RMDSZ tavaly decemberben nyújtotta be a kilövési kvóta

megduplázásáról szóló törvénytervezetet, miután a medvepopuláció genetikai felmérésének eredményei is igazolták a medvék veszélyes túlszaporodását, és

megállapították, hogy a Romániában élő medvék száma legkevesebb 10.419 és 12.770 közötti egyedre tehető. Az elmúlt években az RMDSZ volt az egyetlen, amely

következetesen kiállt az emberi élet védelme mellett a medvekérdésben, és szakmai alapú komplex intézkedéscsomagot ültetett gyakorlatba. Ennek része volt az azonnali beavatkozás bevezetése a veszélyes medvékkel szemben, támogatás biztosítása villanypásztorok beszerzésére, a vadkárok kifizetésének rendezése, tudományos populációfelmérés és a vadászat visszavezetése.

A szakemberek által meghatározott súlyozott képlet a genetikai populációfelmérés eredményeit, a mintavételek számát, az elmúlt két év állománybecsléseit és a vadkárok számát veszi figyelembe. Ez alapján határozták meg azokat a vadászterületeket, ahol legalább egy barnamedve kilöhető. Emellett a törvénytervezet egy beavatkozási kvótát is megállapít 110 egyedre. Ez olyan arányos beavatkozás, amely összhangban áll a faj védelméről szóló rendelkezésekkel is.

A barnamedve megduplázott kilövési kvótájáról szóló törvénytervezetet a Képviselőháznak is jóvá kell hagynia, ezt követően lép életbe – tájékoztat az RMDSZ. (sz.v.)

Fotó: Nagy Tibor (archív)

Harmónia

A NÉPÚJSÁG HETI
EGÉSZSÉG-ÉLETMÓD MELLÉKLETE

SZERKESZTETTE: SÓFALVI SZIDÓNIA

Az élet megy tovább

Beszélgetés Tamási Zsolttal a fekete március évfordulóján

Vannak történelmi események, amelyek nemcsak a történelemkönyvekben élnek tovább, hanem azok emlékeztében is, akik személyesen átérték őket. Marosvásárhelyen az 1990 márciusában történt események – a később „fekete március” néven ismertté vált napok – ilyenek. A város életét máig meghatározza az a feszültséggel teli időszak, amely a rendszerváltás utáni bizonytalanságban bontakozott ki.

Sófalvi Szidónia

Tamási Zsolt történelemtanár és iskolaigazgató akkor még középiskolás diák volt, amikor a város főterén zajló események híre eljutott hozzá. A portréinterjúban gyermekkori emlékeiről, a rendszerváltás hangulatáról és a fekete március személyes tapasztalatairól mesél. A beszélgetésből nemcsak egy korszak képe rajzolódik ki, hanem az is, hogyan látja ma mindezt egy történész és pedagógus, aki számára Marosvásárhely nemcsak szülőváros, hanem közösségi felelősséget is jelent.

– Milyen volt a gyermekkor Marosvásárhelyen vagy a környéken?

– Az én kis falumban, Kisillyében születtem. Ötéves koromig ott is éltem, utána kerültem be Marosvásárhelyre. Óvodás nagycsoportosként lettem marosvásárhelyi. Akkor gyorsan szembesültem azzal, hogy falun, egy teljesen magyar faluban nőtem fel, ahol addig román szót nem is hallottam. Itt viszont a beiratkozások már le voltak zárva, ezért román csoportba kaptam helyet az óvodában.

Egy évig román óvodába jártam, ahol az egész programból szinte semmit nem érttem. Ettől függetlenül vidáman telt az óvodai év, utána pedig iskolába kerültem. Ez

már a klasszikus kommunizmus utolsó éveinek időszaka volt. Amikor kijöttünk az iskolából, ha láttuk, hogy valahol sor áll, beálltunk, mert amit lehetett kapni, azt megvettük – így működött akkor az élet.

Az iskolai program után sokkal több időnk volt barátokkal ide-oda mászkálni. Ahhoz képest, hogy most mennyire leterheltek a diákok, én azt mondom, hogy nagyon szerencsés gyerekkor volt ez egészen addig, amíg el nem jött az 1989-es forradalom. Akkor kilencedikes voltam, és utána Gyulafehérvárra mentem a római katolikus líceumba. Papnak készültem, ezért tizedik osztálytól a kishozományban tanultam.

– Milyen volt a kapcsolat a magyar és a román közösségek között akkor, amikor ön gyerek volt?

– Nekem nem volt problémám a román közösséggel. A román óvodában is teljesen jól elvoltunk. Valahogy nem nagyon tudtuk kommunikálni, mert nekem nyelvi nehézségeim voltak, de ettől függetlenül jól játszottunk együtt a társaimmal.

Az iskolás éveim alatt megvoltak a magyar osztályok és megvoltak a román osztályok is. Nem volt túl

Tamási Zsolt a római katolikus iskola tanévnyitói ünnepségén. Fotó: Nagy Tibor

sok közös tevékenységünk. A reggeli tornán vagy különböző ünnepségeken találkoztunk, amelyeken kötelező volt részt venni. Pionirként például ki kellett menni a stadionba éltetni az elnököket, és akkor mindenkinek megvolt a maga feladata. Egy táblát fel kellett emelni, és utólag tudtuk meg, hogy abból milyen felirat állt össze.

Igazából nem okozott problémát az együttélés. A '89–90-es tanévben, amikor a Papiu líceumban tanultam, ott kevés magyar osztály volt és több román. Ott sem volt konfliktus. A fekete március idején egy kicsit féltünk bemenni az iskolába, mert nem tudtuk, mi fog történni, de amikor bementünk, kiderült, hogy az élet megy tovább. Ugyanúgy fociztunk a szünetben egymással.

Tehát én nem éreztem komoly ellenszenvet vagy konfliktust. Teljesen normális volt, hogy ebben a városban románok és magyarok is élnek. A szomszédságban és a baráti körben is volt román gyerek. Igaz, ő tanult tőlem többet magyarul, mint én tőle románul.

– A családjában beszéltek politikáról vagy a kisebbségi helyzetről, amikor gyerek volt?

– Amikor gyerek voltam, a Ceaușescu-rendszer miatt a szüleink nagyon óvatosan beszéltek ezekről a dolgokról, és előtünk nem igazán került szóba a politika.

Amikor azonban az 1989-es változás megtörtént, sokat ült a család a televízió előtt, és követte az eseményeket. Amikor kilencedikes koromban elkezdődtek azok a tüntetések, amelyek a magyar iskolák visszaállítását követelték, a februári felvonuláson az egész család ott volt könyvvel és gyertyával a kezében.

Mi is készítettünk kis táblákat, ráírtuk például, hogy „Bolyai”. Édesapám segített a festéssel, szerztünk szeptet, mindent összeszedtünk. Úgy éreztük, hogy most történik valami, és nekünk ebben részt kell vennünk.

Gyűjtöttük a matricákat is: például a Fidesz narancssárga matricáját Magyarországról vagy az RMDSZ-ét. Akkor már lehetett erről beszélni. Már nem volt tabu a politika, de nem töltötte ki teljesen az életünket.

– A fekete március idején hol volt, amikor először hallott arról, hogy feszültség alakult ki a városban?

– Otthon voltam. A könyvesgyertyás felvonuláson részt vettem, az egy nagyon meghatározó élmény volt. Amikor a marosvásárhelyi főterei eseményekről kezdtek jönni a hírek, akkor otthon voltam a családi házban.

Nem találkoztam közvetlenül az eseményekkel. Aznap délután nem volt tervezve semmilyen program a barátokkal, így otthon maradtam. Amikor azonban jöttek a hírek arról, hogy a főtéren bajok vannak, akkor értesültünk a történetekről.

Másnap reggel iskolába kellett menni. Akkor egy kicsit félve indulunk el, hogy vajon mi fog történni. De amikor bementünk, ahogy említettem, kiderült, hogy az élet megy tovább. Előtte még sétáltunk egyet a főtéren, láttuk a törmelékeket és a nyomokat, amelyek az előző napi eseményeket mutatták.

A falummal szomszédos település, Szederjes teljesen román falu volt. Amikor mamához mentünk, mesélték, hogy a szederjesi lakosok traktorral és teherautóval indultak Kisillyébe, de végül minden rendben zajlott. Pálinkát hoztak, és a két közösség közötti jó szomszédi viszony nem romlott meg.

– Mi az az első emlék vagy kép, ami eszébe jut erről az időszakról?

– Nagyon megdöbbentett az, hogy a helyzet odáig fajult, hogy fanatizált emberek ilyen dolgokra voltak képesek. Azért lepott meg, mert a mindennapi életben a román és magyar emberek között, akiket ismertem, teljesen normális kapcsolat volt.

Ez az esemény inkább egy közjáték volt, amely szerintem nem marosvásárhelyi jellegzetesség, hanem egy kívülről gerjesztett hangulatkeltés eredménye volt. Sok szempontból hasonlított ahhoz, ami a bányászjárások idején történt Bukarestben.

– Hogyan reagált a családja ezekre az eseményekre?

– Nagy aggodalom volt a családban. Sok személy, akit ismerek, elhagyta az országot vagy a várost. A közvetlen ismerőseink közül is többen elmentek.

Általános bizalmatlanság és félelem alakult ki. A személyesen ismert emberekkel továbbra is jó kapcsolat maradt, de a tömeggel szemben kialakult egyfajta bizonytalanság.

– Felnőttként ma hogyan látja a fekete márciusot?

– Felnőttként, történészként és egyháztörténészként úgy gondolom, hogy ez egy jól megszervezett eseménysor volt. Jelentős hatással volt Marosvásárhelyre, mert sok magyar család elhagyta a várost. Változott a hangulat, s azóta is sokszor érezhető, hogy a „palackból kiengedték a szellemet”, többször is kijátszották az etnikai kártyát. Ugyanakkor a közösségekben erősítette az összetartozás érzését is.

– Ön szerint a fiatal generáció mennyit tud ezekről az eseményekről?

– Ez nagyon változó. Vannak diákok, akik otthon sokat hallanak erről, és nagyon jól informáltak. Mások viszont meglepődnek, amikor megtudják, hogy ilyen események történtek a városban.

– Fontosnak tartja, hogy erről beszéljünk az iskolákban?

– Igen, mindenképpen. A múlt eseményeit nem elhallgatni kell, hanem megérteni. Fontos, hogy a diákok felismerjék a manipuláció veszélyeit, és megtanuljanak önálló döntéseket hozni. Ez nemcsak a nemzetiségi kérdésekben fontos, hanem minden társadalmi helyzetben.

– Mit tanulhat a mai társadalom ezekből az eseményekből?

– Azt, hogy tájékozódni kell, és nem szabad az első hírek alapján reagálni. A döntéseket mindig átgondoltan kell meghozni. Ezért is fontos, hogy a diákok vitázzanak és érveljenek, mert így megtanulják, hogy minden kérdésnek több oldala van. S ezért is tartom fontosnak többek közt a disputázás megkedvelését a diákokkal. Hogy tanuljanak meg elemezni, meglátni az érem mindkét oldalát, s felelősségteljesen dönteni.

– Ha visszagondol erre az időszakra, milyen érzés maradt meg önben legerősebben?

– A döbbenet. Az, hogy ilyen esemény egyáltalán megtörténhetett Marosvásárhelyen.

– Mit szeretne, hogy a mai fiatalok megértsenek az 1990-es eseményekből?

– Azt, hogy Erdély mindig is a sokszínűség és az együttélés tere volt. Románok, magyarok, szászok és más közösségek éltek itt együtt évszázadokon keresztül. Hogy Erdélyt ez tette színessé és gazdagabbá. Ezért lehetett mindig a tolerancia földje, ahol sajnos, időnként a külső uszítások ezt az együttélést próbálták, próbálják megzavarni. Ezt az örökséget csak párbeszéddel és kölcsönös tisztelettel lehet megőrizni.

– Van-e olyan hely a városban, amely mindig eszébe juttatja ezt az időszakot?

– Igen. A főtéren a régi görögkatolikus templom lépcsője. Ott állt meg az a teherautó, amelyik behajtott a tömegbe.

Valahányszor arra járok, mindig eszembe jut az a nap.

Barikád Marosvásárhely főterén, 1990. március 21.

Fotó: Karácsonyi Zsigmond

A bőrápolás nem luxus, hanem öngondoskodás

A bőrünk nap mint nap számtalan külső hatásnak van kitéve – a környezeti szennyeződésektől és az UV-sugárzástól kezdve egészen a stressz és az életmód következményéig. Sokszor csak akkor kezdünk el tudatosabban foglalkozni vele, amikor már probléma jelentkezik. Pedig a bőrápolás nem csupán esztétikai kérdés, hanem az egészség és az öngondoskodás fontos része. Erről beszélgettem Török Bernadette marosvásárhelyi kozmetikussal és bőrápolási tanácsadóval, aki nyolc éve segíti vendégeit az egészséges, kiegyensúlyozott bőrállapot visszanyerésében, megtartásában.

Sófalvi Szidónia

A bőr a testünk legnagyobb szerve, amely védi a szervezetet, segíti a hőszabályozásban, az immunvédelemben és az érzékelésben. Három rétegből áll: a felhám (epidermisz), amely a védőfunkcióért és a vízmegkötésért felel; az irharéteg (dermisz), amely kollagén- és elasztinrostjaival biztosítja a rugalmasságot; valamint a bőrlejt (hypo-

Fotók: Török Bernadette privát archívumából

látnánk el, de valódi tápanyagot nem adnánk neki.

A tudatos bőrápolás egyre hangsúlyosabb téma a mindennapokban, mégis kérdéses, hogy az emberek mennyire fordítanak valódi figyelmet a bőrük egészségének megőrzésére.

– Tapasztalataim szerint az emberek többsége leginkább akkor figyel a bőrére, amikor valamilyen bőrprobléma vagy az öregedés jelei jelentkeznek – teszi hozzá.

Az emberek többsége csak az arcára használ több terméket, viszont Bernadette fontosnak tartja kie-

napi arcápolás ezért három pilléren nyugszik: tisztítás, hidratálás és fényvédelem.

A nap folyamán por, verejték, smink és egyéb környezeti szennyeződések halmozódnak fel a bőrön, ezért fontos a bőrtípusnak megfelelő, kíméletes, napi kétszeri arctisztítás. A hidratáló készítmények nemcsak a nedvességet tartják fenn, hanem erősítik a bőr védőrétegét és rugalmasságát is. És

bár sokan elfelejtik, a fényvédelem minden napra szól: még felhős időben is érdemes legalább SPF 30-as, de inkább magasabb faktorszámú krémet használni, hogy a bőr egészsége hosszú távon megmaradjon. A fényvédelem alapvető lépés a bőrápolásban, mert az UV-sugárzás mind az öregedés, mind a pigmentfoltok és a bőrrák kockázatát növeli. Nemcsak a napfény, hanem a szoláriumok vagy manikűrűlámpák is károsíthatják a bőrt. A napi fényvédő használata még fél óra kitettség esetén is, beltéren és kültéren egyaránt ajánlott. De a szoláriumot még fényvédővel se vegyük igénybe.

A kevesebb néha több – már sokszor hallhattuk ezt a mondást, viszont ez legtöbb esetben igaz a bőrápolásra is. Bernadette szerint gyakran előfordul, hogy a bőrápolás során az emberek egyszerre túl sok terméket próbálnak alkalmazni, abban a hitben, hogy ez gyorsabb és látványosabb eredményt hoz. A valóság azonban az, hogy a különböző hatóanyagok nem mindig kompatibilisek egymással, és a túlzott mennyiség rövid időn belül irritációhoz vezet. A jól megválasztott, a bőr aktuális szükségleteihez illeszkedő termékek rendszeres használata hosszú távon biztosíthatja az egészséges, kiegyensúlyozott bőrállapotot.

Hogyan befolyásolja az életmód a bőr állapotát?

A bőr állapota azonban szorosan összefügg az életmóddal is: a stressz, a táplálkozás, az alvás, a hidratáltság és a mozgás mind ha-

tással vannak rá. A stressz hatására emelkedhet a kortizolszint, ami fokozhatja a faggyútermelést, és lassíthatja a regenerációt, míg a rendszeres mozgás csökkenti a feszültséget.

A túl sok cukor, tejtermék vagy feldolgozott ételek szintén gyulladós folyamatokat indíthatnak el, és rontják a bőr rugalmasságát. Fontos a megfelelő folyadékbevitel, az alvás minősége és mennyisége és a káros szokások (dohányzás, tudatmódosító szerek) kerülése.

Összességében a tudatos életmód gyakran többet javít a bőr állapotán, mint a megannyi kozmetikum.

A bőrtípus – legyen az normál, száraz vagy zsíros – genetikai adottság, míg a bőrproblémák, mint az akné, pigmentfoltok vagy dehidratáció, átmeneti állapotok, amelyeket az életmód, a hormonok vagy a környezeti hatások befolyásolnak.

A professzionális bőrápolás a bőrtípus mellett az aktuális életmód, lelkiállapot és a bőrproblémák figyelembevételére épül. A megfelelően megválasztott kezelések és kozmetikumok segíthetik a bőr állapotának javítását és egészségének fenntartását – emeli ki a kozmetikus.

Bőrápolás férfiaknak: miért fontos?

Érdekes megvizsgálni, hogyan viszonyulnak a férfiak a tudatos bőrápoláshoz, hiszen a bőr egészségének fenntartása számukra is fontos, még akkor is, ha a társadalmi sztereotípiák mást sugallnak. A szakember tapasztalata szerint sok férfi csak akkor foglalkozik a bőrével, ha már probléma jelentkezik, vagy ha valaki – például egy családtag – segíti és támogatja ebben.

Gyakran él a köztudatban a bőrápolás „női tevékenységként” és a gyermekkori minták sem segítik, hogy ösztönösen gondoskodjanak róla. Sokan csak egy terméket használnak mindenhova: arcra, testre és hajra, pedig a bőrfelületek eltérő ápolást igényelnek. Emellett idegenkednek attól, hogy kozmetikushoz forduljanak, és tévhitük is élnek, például hogy minden krém ragacsos vagy fénylő érzetet hagy a bőrön.

A férfiak bőre általában vastagabb, zsírosabb, és még a borotvál-

kozás is könnyen irritálhatja, ezért a nyugtatás és a hidratálás kiemelten fontos. Bár kollagénszerkezetük sűrűbb, mégis sokuknál hamarabb mutatkoznak meg a ráncok, főként a rendszeres ápolás hiánya és olyan életmódbeli tényezők miatt, mint például a megterhelő fizikai munka végzése.

Ha a férfiak megértik bőrük működését és az ápolás fontosságát, következetesen fenn tudnak tartani egy kevés termékből összeállított és személyre szabott rutint. A tudatos bőrápolás számukra is kulcsfontosságú, nem csupán esztétikai, hanem egészségügyi szempontból is.

Az alapvető bőrápolási elvek azonban mindkét nem számára azonosak: a fentebb említett rendszeres tisztítás, hidratálás és fényvédelem minden bőrnek elengedhetetlen. A valódi különbséget inkább a bőr típusa, aktuális problémái határozzák meg, nem pedig a nem.

Tippek a mindennapi bőrápoláshoz

Mindannyian másképp működünk, ezért nincs univerzális arcápolási rutin – hangsúlyozza a szakember.

A rendszeresség kulcsfontosságú: reggel és este tisztítani, hidratálni, fényvédőt használni, kiegészítve pár perc légzőgyakorlattal vagy masszázzsal, ami nemcsak a bőrnek, hanem az idegrendszernek is jót tesz.

A szakember egy egyszerű, mégis hatékony napi szokás bevezetését is javasolja: kezdjük a napot egy pohár langyos vízzel – ezzel támogatjuk a hidratáltságot és a bőr ragyogását.

Emellett az arctisztítás után a toner használata frissíti a bőrt, helyreállítja a pH-értéket, és fokozza a további bőrápoló termékek hatékonyságát. A szakértő szerint a következetesség legalább tíz napig elengedhetetlen, hogy a rutin a mindennapok természetes részévé váljon.

A tiszta, változatos táplálkozás, a rendszeres mozgás mind hozzájárulnak a bőr hosszú távú egészségéhez. A bőrápolás tehát nem luxus, hanem az önmagunkról való gondoskodás egyik formája, ami szinte bárki számára elérhető, és a magabiztosságot is erősíti.

Bőrápolási kezelés

dermisz), amely hőszigetelőként működik. A megfelelő ápolás tehát nemcsak a szépséget, hanem a bőr egészségét is szolgálja.

– A bőrápolás az öngondoskodás egyik formája. Ugyanúgy, ahogy a szervezetünknek szüksége van a megfelelő táplálkozásra, a bőrünknek is szüksége van a rendszeres ápolásra – mondja Török Bernadette.

Hozzáteszi, hogy ha az arcunkat csak vízzel tisztítjuk meg, hatóanyagok és védelem nélkül akarjuk egészségesen tartani, az olyan, mintha a testünket csupán vízzel

melni, hogy a bőrünket tetőtől-talpig kellene ápolni. Napjainkban már több trend van azzal kapcsolatban, hogy hogyan ápoljuk a bőrünket, ám nem kell tájékozatlanul követni ezeket, hiszen nem mindenkinek ugyanaz a termék hozza el a kellő változást.

Három alappillér a bőr egészségéért

A bőrünk nem csupán a kozmetikumokra reagál, hanem az életmódunkra, a környezeti hatásokra, és arra is, mennyire tudatosan gondoskodunk a testünkről. Az alapvető

Fotó: Sófalvi Szidónia

Enikő receptjei

Rózsa Enikő

NUDLI

50 dkg burgonya, 15 dkg liszt, 2 tojás, egy csipet só, és egy dl olaj szükséges a tésztahoz. Ha ragadna, tesztek hozzá még lisztet. Megfőzöm a burgonyát héjában, meghámozom, át-

töröm, hozzáadom a tojást, sót, lisztet, majd összegyúrom. Lisztezett deszkán hengereket formázok, 2 cm-es darabokra vágom, lobogó sós vízben kifőzöm, míg feljönnek a víz tetejére. Vajat olvasztok, morzsát pirítok, a cukrot hozzákeverem, a nudlikat beleforgatom, hogy minden oldaluk bevonódjon. Én fahéjjal is alaposan megszórtam. Darált dióban is lehet hempergetni. Tálaláskor töksziruppal nyakon öntöttem.

KRUMPLIGOMBÓCOS TOJÁSLEVES

Főzök 50 dkg krumplit sós vízben, majd át-töröm. Hozzáadok 1 tojást és 2 dkg lisztet, sózom, borsozom, simára keverem, kis gombócokat formázok. Felteszek 1,5 l vizet főni, sózom, egy kevés borsot szórok bele. A gombócokat a forró levesbe dobom, pár percig főzöm, amíg feljönnek a tetejére. Közben 2 evőkanál olajon megfuttatok 1 kisebb, apróra vágott hagymát, 2 evőkanál lisztet, világos rántást készíték, lassan belekeverem a levesbe, hogy besűrűsödjön. Végül 4 tojást felverek, belesorgatom a levesbe, keverem, hogy selymes legyen. Kevés darált köménnyel fűszerezem. Tálaláskor aprított petrezselymet szórok rá, és kevés tejföllel tálalom.

TÖLTÖTT CSIRKECOMB

A csirkecombokat megtisztítottam, kicsit felláztattam a bőrüket. A töltelékhez gombás darált húsragut készítettem, jó fűszeresen: só, bors, pirospaprika, egy kis fokhagyma, petrezselyem és vörösbort hozzáadásával. 5 nagyobb gombát apróra vágva, valamint 40 dkg darált marhahúst használtam a töltelékhez. Megtöltöttem a combokat, szépen visszahajtottam a bőrt, megkentem kacsaszírral, majd egy tepsibe sorakoztattam. Kicsit meglocsoltam olajjal, tettem rá egy-két vajdarabot, kevés félszáraz fehérbort, a sütőbe tettem, és szép aranybarnára sütöttem a húst. Bármilyen köret illik hozzá.

FINOM ASZALT BARACKOS, MÁKOS TEKERC

40 dkg lisztet egy tálba teszek, hozzáadok 2 dkg élesztőt, 15 dkg vajat vagy margarint, 5 dkg porcukrot, 2 tojássárgáját, 1 evőkanál tejfölt, egy csipet sót és kb. 1–1,5 dl langyos tejet. Az egészet jól összegyúrom, sima tésztát készítek. Letakarva kb. 30 percet pihentetem. Közben a töltelék elkészítem. Ehhez 25 dkg darált mákot egy tálba teszek, hozzáadok kb. 12 dkg cukrot, 1 csomag vaníliás cukrot, reszelt citromhéjat. Felforralok kb. 1 dl tejet, ráöntöm a mákra, és jól összekeverem. Teszek bele egy marék apróra vágott aszalt barackot is, ettől nagyon finom lesz. A megkelt tésztát lisztezett deszkán kinyújtom téglalap alakúra, rákenem a mákos-barackos töltelékkel, majd óvatosan feltekercem. Sütőpapíros tepsibe teszem, a tetejét

tojássárgájával megkenem. Villával pár helyen megszurkálom, hogy ne repedjen el. 180 °C-ra előmelegített sütőben kb. 30–35 perc alatt szép aranybarnára sütöm. Kihűlve szelelem. A mákba szórt aszalt barack különleges ízt ad a süteménynek.

Jó étvágyat kívánok!

Az iskolapszichológus a diákok mindennapjaiban

Az iskolai mindennapok nem csak a tanulásról szólnak: a diákok lelki egyensúlya legalább olyan fontos, mint a jegyek. Ebben segítenek az iskolapszichológusok, akik egyéni beszélgetésekkel, csoportos foglalkozásokkal és prevenciós programokkal támogatják a gyerekeket. Ferencz Blanka 2023 óta dolgozik iskolai tanácsadóként az Apafi Mihály és az Adorjáni Károly iskolákban, emellett az elmúlt évben klinikai pszichológusként is tevékenykedik a Noe Psihocenterben. Széleskörű tapasztalattal látja el mindennapi munkáját a diákok és pedagógusok mellett. Az iskolapszichológus egyéni beszélgetéseket folytat a diákokkal, osztályszintű foglalkozásokat tart, és folyamatosan együttműködik a szülőkkel és pedagógusokkal.

Sófalvi Szidónia

A gyerekek életében számos tényező befolyásolja a lelki jólétet, és ezek gyakran összetett módon jelennek meg. Az iskolapszichológus tapasztalatai szerint a diákok leggyakrabban érzelmi vagy kapcsolati problémákkal keresik fel: szorongással, lehangoltsággal, családi konfliktusokkal vagy más személyes nehézségekkel.

Sokszor a gyerekek először a személyes vagy kapcsolati problémáikat fogalmazzák meg, de a háttérben gyakran mentális egészséggel kapcsolatos nehézségek is állnak. A legtöbb esetben ezek a problémák együtt jelennek meg, és kölcsönösen hatnak egymásra – tette hozzá.

A családi háttér kiemelt szerepet játszik a gyerekek lelki állapotában. A stabil, támogató és szeretetteljes környezetből érkező diákok könnyebben megküzdnek az élet természetes nehézségeivel.

– Nagyon nagy mértékben befo-

lyásolja a családi háttér a gyerekek lelkiállapotát. Egy gyerek általában kiegyensúlyozottabb, ha támogató közegből érkezik – hangsúlyozta Blanka.

Ugyanakkor a modern világ kihívásai, például a közösségi média túlzott használata, újabb stresszfaktorokat jelentenek a diákok számára. A szakértő szerint a közösségi média és a digitális eszközök túlzott használata negatív hatással lehet a gyerek mentális állapotára. A gyerekek sokszor még nem tudják teljesen megkülönböztetni a valós és a téves információkat, és könnyen találkoznak olyan trendekkel vagy kihívásokkal, amelyek veszélyesek lehetnek számukra.

A vizsgaidőszak minden évben kiemelt stresszfórtást jelent. A diákok közül különösen a perfekcionista vagy céltudatos tanulók érzik nagy nyomás alatt magukat, de a figyelemzavaros vagy tanulási nehézségekkel küzdő diákoknál is gyakran fokozódik a szorongás.

Erre utalhat, ha a diák minden

Fotó: Ferencz Blanka privát archívumából

dolgozat előtt erősen szorong, vagy ha a vártnál gyengébb jegy – akár egy 9-es a 10-es helyett – is erős érzelmi reakciót vált ki belőle. Otthon jelezheti a túlzott nyomást, ha a gyerek felhagy korábban kedvelt tevékenységeivel, például rajzolással vagy sporttal, vagy éppen figyelemeltereléssel próbálja csökkenteni a stresszt, például túl sok időt tölt a telefonján – magyarázta az iskolapszichológus.

Az oktatás körüli bizonytalanság, például tanári tüntetések, további feszültséget okozhatnak a diákoknak, de a hatás nagy mértékben függ a gyerek életkorától és az iskola helyzetétől. A nyolcadikos diákokat ez kevésbé befolyásolja, mert inkább a saját teljesítményükre és a vizsgákra koncentrálnak. A vizsgára készülő

fiataloknál azonban növelheti a stresszt, különösen azoknál, akik eleve bizonytalanabbak.

A legfontosabb szempont a gyerekek lelki egyensúlyának támogatásában a folyamatos, nyílt kommunikáció a családon belül. Ha a szülők és a gyerekek rendszeresen beszélgetnek egymással, és őszintén megosztják aggodalmaikat, sokféle bizonytalanság és félelem kezelhetővé válik, amelyek máskülönben felesleges stresszt okoznának.

Különösen a feszültséggel teli időszakokban – például vizsgák előtt vagy az iskolai változások idején – rendkívül fontos, hogy a gyerekek érezzék, számíthatnak a szülői támogatásra. Ez a támogatás nemcsak a szavakban, hanem apró figyelmességekben is megnyilvánulhat: egy biztató mondat, egy öle-

lés vagy egyszerű jelenlét sokat jelenthet a gyerek számára, és segít abban, hogy biztonságban és értékesnek érezze magát. A rendszeres beszélgetések és a bátorító jelenlét együttesen erősítik a gyerekek önbizalmát, csökkentik a szorongást, és hozzájárulnak ahhoz, hogy könnyebben meg tudjanak küzdeni a mindennapi nehézségekkel és a stresszes helyzetekkel.

Az iskolapszichológus munkája tehát sokkal több, mint a problémák azonnali kezelése. Egyfajta mentori szerep, amely segít a diákoknak a saját erősségeik felismerésében, a nehézségek leküzdésében, és abban, hogy a stresszes időszakokat egészséges módon éljék meg. Az ilyen támogatás nemcsak az iskolai teljesítményre, hanem a diákok hosszú távú lelki egészségére is kihat.

Fotó: Sófalvi Szidónia

Egy kém zenéje (4.)

Szilágyi Mihály

Theremin nem tudott ellenállni annak, hogy a tudás fájának gyümölcsét ne ízlelgesse. Annak a bizonyos jelentető Goldbergnek a cégén keresztül kifejlesztett egy olyan négyoktávos szintetizátort, aminek minden egyes hangját külön lehetett hangolni – ezt a technológiát ötven év múlva szabadalmaztatta egy Bob Moog nevű mérnök.

Míg ezek a történések zajlottak, Thereminnek sikerült elterelnie Goldberg figyelmét, és az ő tudta nélkül utazott Koppenhágába, ahol meg is építette a megrendelt rádióadó-készüléket. Ez az akció is egy krimibe illő jelenet volt. A műszer elkészült, és betöltötte szerepét. Jólal később, amikor a második világháborús német hadsereg bevette Koppenhágát, néhány tiszt ebben a lakosztályban kapott szállást. Legnagyobb meglepetésükre az „ártalmatlan” falióra éjfélkor egy orosz indulót – talán az Internacionálét – kezdte el játszani. Leállítani nem tudták, így a német tiszt fegyverével belelőtt a szerkentyűbe. Erre kinyílt egy titkos ajtó, és feltárult a lehallgatókészülék. A szerencsétlen Madame Li Cheng Hu az életével fizetett a tudtán kívül sunyizó óra miatt...

Londonban szintén sikerült meghódítania a közönséget. A hang- és fényjáték azt a kritikát csalta elő a megmondó-emberekből, hogy „ha Leon Theremin 500

évvvel ezelőtt élt volna, megégetik, mint boszorkányt. A múlt éjjel az Albert Hallt megtöltő emberek ezrei úgy érezték, hogy a theremin hangja egy másik, a miénknél jobb világból érkezik.”

A párizsi főhadiszállásra egy különös levél érkezett, amit „természetesen” Julius Goldberg nyitott fel először, és annak másolatát azonnal Moszkvába továbbította.

A levél egy amerikai meghívást tartalmazott egy szerencsétlenül járt hegedűművésztől, aki művészetének folytatását a theremin nevű hangszerben látta, és meghívta a professzort az óceánon túlra. Az már talán sosem derül ki, hogy ez a levél valóban személyes jellegű volt, vagy szervezett akció a tudós Amerikába juttatása érdekében. Nemsokára már a White

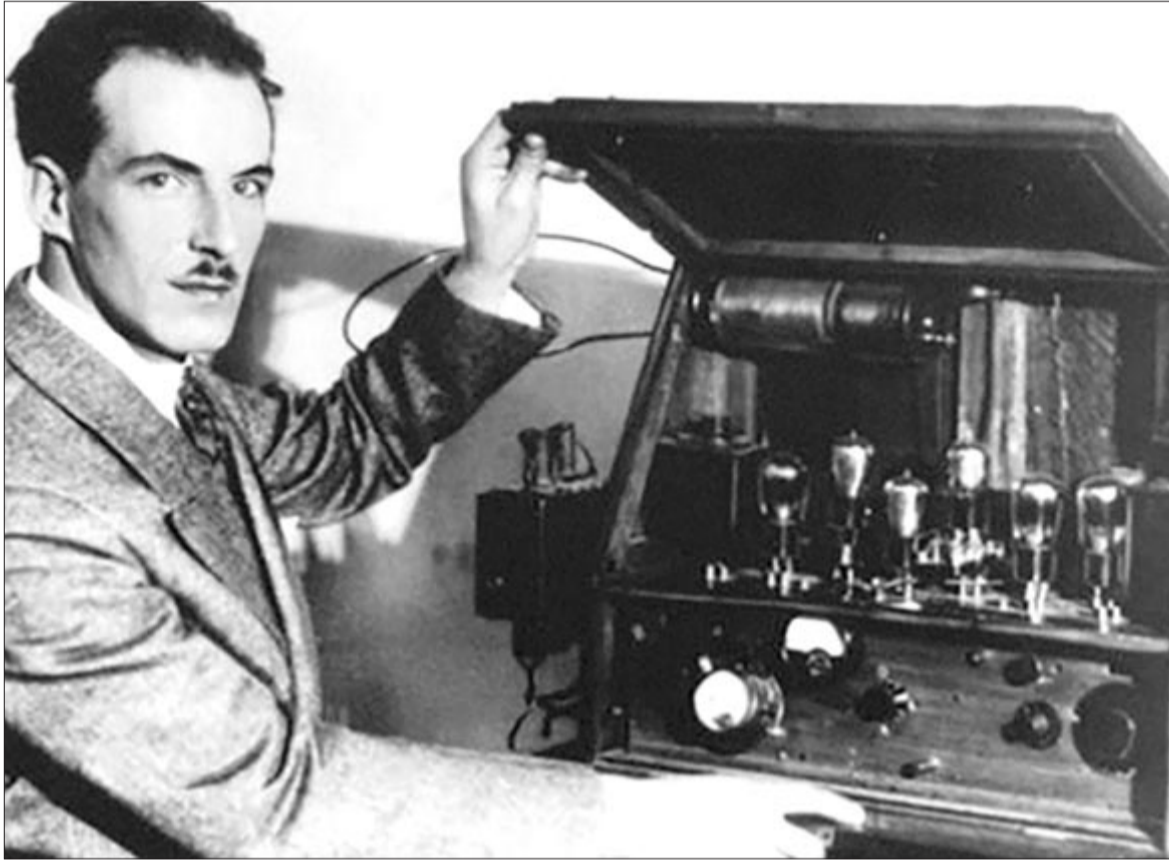
Star óceánjáró fedélzetén találjuk őket.

De kik azok az ők? Katya egyik Amerikába küldött távirata sok mindenről árulkodik: „Külön kabinokban alszunk. Stop. Napközben Lev a hajó könyvtárában kutat. Stop. Éjszaka bezárkózik a kabinjába. Stop. Délutánonként Julius Goldberg gyakorol Lev thereminjén. Stop. Nagyon hamisan,

elviselhetetlen hangerővel játszik. Stop. Kibírhatatlan ember. Stop. Többször rajtakaptam, amikor Lev feljegyzéseit lapozgatta. Stop. Theremin játéka elől felmenekülök a fedélzetre. Stop. Utitársaink ijesztően gépszerűek. Stop. Újra el kell olvasnom Majakovszkij verseit. Stop. Vacsora után táncoltam a kapitánnyal a bálteremben. Stop. Parfümjének kellemes illata volt. Stop. Lev semmi jelét nem mutatta a féltékenységnek. Stop. Mindig fádom. Stop.” Ekkor már egyértelműen kiderültek a szerepek...

Mindeközben egyéb csacskaságok kíséretében Theremin professzor érdekes mondatokat küldött a hajóról Moszkvába: „...használtam a D34 tablettát, így nem részegedtem le. A kapitány inasát havi 15 dollár juttatásért beszerveztem a kapitány és a hajó jövőbeli utasainak megfigyelésére.” És közben ezt a választ kapta Sziklától. „A K38-as terv életbe lépett. Julius Goldberg leváltása jelenleg nem lehetséges. Folytassa megfigyelését!”

Érdekes módon Theremin professzor időben megérezte, hogy Goldberg megbízhatatlan követő. Bár szintén értett a muzsikához, sem emberileg, sem zeneileg nem volt jelentős. Ez a Goldberg már George Gorham néven lépett partra Amerikában, tehát közeli ismerősei számára egyértelművé vált, hogy sejtésük beigazolódott, az új Gorham nem egyszerű rajongó...

A hangszer belseje

		1.	AZ ÖT TÖ EGYIKE	OMSKIS KIS FOLYÓJA ERŐGÉP	ILONA EGYIK BECÉZÉSE	RÁSKAI ... (KÓDEX-MÁSOLÓ APÁCA)	MADRIDI LAP	NÓI NÉV (SZEPT. 16.)	ADY EGYIK ALNEVE IDEGEN NŐI NÉV	TANÍT, ELIGAZÍT	... ALAMOS (ATOM-VÁROS)	A GALLIUM VEGYJELE	PECUNIA NON ... (A PÉNZNEK NINC SZAGA)	CIN KÁRTYALETÉ	MAGASAN TART	ANGOL FÉRFIAK	HOLLAND VÁROS		
Leonardo da Vinci egyik szentenciáját idézzük a rejtvény főszóraiban.		S																Z	
		ROMÁNIAI GÉPKOCSI-JEL		ALÁ NYÚJTÓ NEHÉZ FÉM					AUSZTRÁL MACKÓ KIRÁLYI SZÉK					CSODÁS TÖRTÉNET KATALÁN ÍRÓ					
		BECÉZETT INNAVALÓ ...ALKOHOL (FASZESZ)					AZ OBBA ÖMLIK OLASZ ÍRÓ (ITALO)					SZEMBEN VALAKIVEL ... DE L'ESTEN (ADY)						EZERI TÉLISPORT	
2. G	USZÍT	USA-FOCIS (KAPUS) TÁVOZIK INNEN			RAJT KÖZÉP-EURÓPAI FŐVÁROS					KORALL-ZÁTONY HOSSZÚ NŐI SÁL						SZINTÉN NE CSÍNY (BIZ.)			
AMERIKA EGYETEM			FÁBA VÉS RÉSZBEN ELŐSZTÓ!		NÉMA PÁVA! RITKA NŐI NÉV (FEBR. 26.)			TÉLI CSAPADÉK RÓMAI 501		SZEG-ZETLEN! HERING-FELE HAL			JAPÁN DRÁMA LACI PÁRATLAN!			LEGYEN (LATIN) SPANYOL FOLYÓ			
GYORSAN LOVAGLÓ				MEREVEN NÉZ ÖRLŐZEM				DÉL-AFR. TARTOMÁNY TORTA VAN ILYEN					... MARUTH (TRAVEN) PARÁNYRA JELEMZŐ					MAGYAR AUTÓJEL GITÁRHÜRK!	
A BOURBONOK VIRÁGA MAXI SPÁRGA					GÓLIÁT LE-GYŐZŐJE FÉRFINÉV (SZEPT. 22.)				F. GARCIA ... (SP. ÍRÓ) ÉLÉNK SZÍN									FAÜTÉSES RÉGI JÁTÉK ERETNÉK SZEKTA	
				BARÁT (SPANYOL) HATÁRRAG				LENGYEL VÁROS LEKVÁR						TÖBBSZÍNŰVÉ TESZ A SZABDABA					
MOCSÁR				KOSZTOLÁNYI MŰZSÁJA ABBA AZ IRÁNYBA				BALEÁR SZIGET HEGYCSÜCS					REJTJELEZ RÖVID-NADRÁG						EGYESI PRENSA ... (KUBAI HIR-ÜGYNÖKS.)
HEKTOLITER (RÖV.) KICSINYÍTŐ KÉPZŐ				ÓGÓRÓG PIACTER KÖZLEKEDÉSI PÁLYA			TOLNA M. HELYSÉG IDEGEN IRÉN				KIEMELKED. NÉLKÜLI ROM. ÍRÓ (OCTAVIAN)					PASSAU EGYIK FOLYÓJA BENT BENT!			
		PARANCSOLO KIS ÁRAM-FORRÁS		TE ÉS ÉN VÖRÖSMÁRTY EPOSZA			JEGYZETEL CERUZA		ÁSVÁNYI FÜSZER FR. KATY-NASAPKA		TORINO FOLYÓJA KARAVÁN-ÁLLAT			LÁM ORVOSILAG RENDBEN				HAVI RÉSZLET! VÉDELMEZ	
NÉGY (GÓRÓG)				SEPRŰ ANYAGA HÁROM (OLASZ)					RINGO ... (A BEATLES DOBOSA) APRÓ					VÁRPALOTA RÉSE VILÁGÍTÓ DIÓDA					
LYUKAS SÁLI			IDEGEN MŰVÉSZET MAGUNK			PAZAR HATÁRRAG				NEM ENGEDÉLYEZ ANNYI MINT (RÖV.)						... ÖZVEGY (LEHÁR) TEGNAP UTÁN			
				CSILLAG-KÉP GRAMM (RÖV.)				ÉSZAK-OLASZ FOLYÓ RÓMAI 1000				CSAPAT (ANGOL) TESLA (RÖV.)						NYUGAT (RÖV.) GIGA (RÖV.)	
ÉRZÉK-SZERV	A																	TÖRÖK TISZTI RANG	L.N.J.

Március 12-i rejtvényünk megfejtése: **Felszállnak erre mind a madarak, és a levelek mind lehullanak. Horváth Imre**

A gázérzékelők telepítését szorgalmazzák

(Folytatás az 1. oldalról)

– A jogszabály értelmében a műszaki ellenőrzés hiánya miatt a fogyasztónak felszólítást kell küldeni, és a hiányosságok pótlására 30 napos határidőt szabni. Elzárni csak bizonyított gázszivárgás vagy olyan meghibásodás esetén szabályszerű, ami közvetlen robbanásveszélyt jelenthet. Mennyire törvényes a gázellátás előzetes értesítés nélküli felfüggesztése, lévén, hogy a póru jár fogyasztók nem szegték meg a szerződést, a gázszámla kifizetésével napirenden voltak? – kérdeztük az E.ON gázszolgáltató vezetőjét.

– Az év eleje óta a Delgaz Grid műszaki okokból felfüggesztette fel a földgázellátást azoknál az ügyfeleknél, ahol a biztonságos üzemeltetés feltételei nem voltak megfelelőek. Hangsúlyozzuk, hogy a fent említett helyzetekben az ügyfelek lakását érintő földgázellátás-felfüggesztés kizárólag a gázrobbanások megelőzése és az ügyfelek életének és vagyonának védelme érdekében történt – tájékoztatott a szolgáltató. – A legtöbb esetben a leállítás oka az volt, hogy a berendezések nem feleltek meg a követelményeknek. Az egyéni és közös berendezések időszakos műszaki ellenőrzése (kétévente) és a tízévente sorra kerülő időszakos műszaki felülvizsgálat (pl. lépcsőházakban, lakóépületekben található fővezetékek, amelyek a lakásokat látják el) a tulajdonosok és a tulajdonosi társulások kötelezettsége, és kizárólag az ANRE által engedélye-

zett cégek végezhetik el. A Delgaz Grid elosztó üzemeltetőként, a hatályos jogszabályok szerint nem végezhet kétévente műszaki ellenőrzéseket és/vagy tízévente esedékes vizsgálatokat, illetve a berendezések építésével/módosításával/javításával kapcsolatos tevékenységeket.

A Delgaz által végzett ellenőrzések megelőző intézkedések, amelyek célja a berendezések (egyéni és közös) biztonságos működésének biztosítása és a balesetek kockázatának csökkentése. Gázszivárgás észlelése esetén kötelesek azonnal leállítani a földgázellátást, amíg a hibákat ki nem javítják.

Ha egyéb hiányosságot találnak (a leggyakoribbak a gázérzékelő hiánya vagy meghibásodása, a fűtési

rendszerek időszakos műszaki ellenőrzésének hiánya, a kémények tisztítását igazoló dokumentum hiánya), az ügyfél által kiválasztott cég által az ellenőrzési/vizsgálati lapon fel kell tüntetni a megállapított szabálytalanságokat és azt a tényt, hogy a berendezés nem felel meg a biztonságos működés feltételeinek, ami a szabálytalanságok orvoslásáig a földgázellátás szüneteltetéséhez is vezet. Továbbá, ha megállapítást nyer, hogy az időszakos műszaki ellenőrzés/felülvizsgálat határideje lejárt, a Delgaz Grid jogosult a földgázellátás felfüggesztésére.

Állításuk szerint a jogszabályok nem írnak elő előzetes értesítést, ennek ellenére a Delgaz Grid mint engedélyezett elosztórendszer-üze-

meltető, 30 nappal az ellátás felfüggesztésének alkalmazása előtt értesítette azokat az ügyfeleket, akiknek nyilvántartásában szereplő berendezései nem feleltek meg a biztonsági követelményeknek, vagy amelyeknél a törvényes ellenőrzési/felülvizsgálati határidő lejárt.

A gázdetektor felszerelését újabb ellenőrzés követi

– Lehet-e ilyen módon kötelezővé tenni a detektorok használatát, nem beszélve a költségekről, és arról, hogy a gázérzékelő felszerelését újabb ellenőrzés követi, azaz újabb anyagi teher a fogyasztók vállán?

– Az automatikus gázérzékelők és elektromágneses szelepek (amelyek automatikusan elzárják a földgázellátást a használatban lévő berendezéshez, ha az érzékelő földgáz-koncentrációt észlel) felszerelése kötelező minden olyan beltéri gázberendezésnél, ahol a földgázüzemű készülékek működésének helyiségeiben a nyílászárók dupla üvegezésűek vagy vastagabbak 4 mm-nél. Ezt a követelményt 2004-ben vezették be a földgázellátó rendszerek tervezésére és építésére vonatkozó műszaki szabványokkal, amelyeket a gazdasági és kereskedelmi miniszter 2004. évi 58-as számú rendelete hagyott jóvá. 2015-től kezdődően, az Országos Energiaügyi Szabályozó Hatóság (ANRE) elnökének 179-es számú rendelete értelmében az ügyfelek által kiválasztott cégeknek ellenőrizniük kell az automatikus gázérzékelők meglétét és működését.

Amennyiben nincs, a fogyasztónak kötelessége az automatikus gázérzékelők telepítése az ANRE által engedélyezett cégek révén.

– Egyes megyékben állítólag a fővezeték és a gáztűzhely összekötésére a rugalmas sárga csővezetéket részesítik előnyben, ami véleményem szerint nem biztosít ugyanolyan biztonságot, mint az acélső, állítólag ezért is zártak el gázcsapokat.

– Az ANRE által jóváhagyott műszaki szabványok szerint a gázal működő készülékeket mereven kell csatlakoztatni a beltéri földgázvezetékekhez. Kivételesen a háztartási tűzhelyek és központi fűtést szolgáló kiskazánok rugalmas csatlakozásokkal is csatlakoztathatók. Ez a kivétel azonban további kötelezettségeket ró az ügyfelekre, mégpedig azért, hogy az ANRE által engedélyezett cégen keresztül a gyártó műszaki előírásainak megfelelően cseréljék ki a felhasználó berendezésébe beépített rugalmas csatlakozást az előírt élettartam lejártá előtti (ugyanis repedések jelenhetnek meg a műanyag csőben sz.m.). A földgázberendezés műszaki ellenőrzését vagy felújítását végző szakembernek ellenőriznie kell, hogy a rugalmas csatlakozás érvényességi ideje még nem járt-e le, figyelembe véve a gyártó műszaki előírásában meghatározott szokásos használati időt. Fontos, hogy a fogyasztók ne improvizáljanak, hanem a gázberendezésekkel kapcsolatos bármilyen munkát bízzák engedélyezett szakemberekre.

Fotó: Vajda György

Új élet a ruháknak, új lehetőség a kis jövedelmű nőknek

Megnyílt a marosvásárhelyi EcoStil üzlet

A környezetet szennyező textilhulladék csökkentése, a textíliák újrahasznosítása, a felelős fogyasztás népszerűsítése és az alacsony jövedelmű, kreatív nők támogatása érdekében nyitotta meg március 16-án, hétfő délelőtt bemutatóüzletét az EcoTex Egyesület a marosvásárhelyi Forradalom utca 2. szám alatt.

Nagy Székely Ildikó

Az EcoStil nevű üzlet egy olyan szociális vállalkozás, amely által a használt ruhadarabok új életet kaphatnak. A frissen megnyitott, hangulatos boltban upcycled, azaz újrahasznosított anyagokból létrehozott és kézzel készített termékek, valamint egyedi vintage darabok várják a vásárlókat, emellett a vállalkozáshoz tartozó webshopon (ecostil.ro) keresztül – pénztárcabarát áron – elérhető termékeket is meg lehet itt rendelni, illetve át lehet venni. A kezdeményezés előzményeiről Koreck Mária, a vásárhelyi körökben jól ismert Charity Shop megálmodója, a Divers Egyesület elnöke tájékoztatta a sajtó képviselőit.

A Divers adománygyűjtő akciói során élelmiszert kértek a rászorulóknak, és rendszerint ruhaneműt kaptak. A felgyűlt ruhamennyiséggel valamit kezdeni kellett, így 2024-ben szintén a Forradalom utcában megnyitották a Charity Shop adományozó központot, ami mostanra önfenntartó lett. Forrai Ildikó és Hajnal Zsuzsa mutatós butikká

változtatta a központot, amely az elmúlt másfél évben önkéntesek segítségével sikeresen működik. Közben újabb ruhaadományok érkeztek, és ekkor jött egy európai uniós lehetőség Szociális Vállalkozások Akadémiája címen.

– Ezt a 61 ezer euró értékű, 12%-os önrésszel rendelkező projektet tavaly a Civitas Alapítvány hozta be az életünkbe. Egy fél éves felkészülési időszak következett, hogy vállalkozóként megálljunk a helyünket, majd részt vettünk egy megméretésen, és a kezdeményezésünk bekerült a 33 nyertes pályázat közé. A győztesek között az egyetlen egyesület vagyunk – mondta Koreck Mária, majd kiemelte: nagyon ragszkodtak ahhoz, hogy továbbra is a civil szférában maradjanak, és ezáltal megőrizhessék a közösséggel kiépített, kölcsönös segítségnyújtáson alapuló kapcsolatot. Így született meg az EcoTex Egyesület, amely januárban nyitotta meg webshopját. A projekt megvalósítása során négy munkahelyet hoztak létre nők számára: három, korábban munkanélküli személyt és egy nyugdíjast alkalmaztak. Amennyiben a vállalkozás virágzónak bizonyul, bővítenék a munkatársak körét.

Az újonnan megnyitott bemutatóüzlet egy könnyen hozzáférhető értékesítési platform kíván lenni, ahova termékeikkel olyan kreatív személyeket várnak, akik különböző okokból nem tudnak saját jogi formában működni. A kezdeményezés elsősorban az alacsony jövedelmű vagy semmilyen bevétellel

nem rendelkező nőknek, az egyedülálló, illetve többgyermekes édesanyáknak, a fogyatékkal élőknek, valamint a nyugdíjasoknak szól, akik régi ruhákból készített kreációikkal vagy kézműves alkotásaikkal szeretnék kiegészítő jövedelemhez jutni. A termékeket bizományi rendszerben értékesítik.

Repair Café és divatbemutató

Az uniós és kormányfinanszírozású projekt megvalósulását külföldi adomány is segítette, ebből biztosították az önrészt. A bemuta-

tóüzlet látványvilágát Forrai Ildikó és Hajnal Zsuzsa teremtette meg, valamint az egyesület önkéntese, Hajdú László – tudtuk meg Koreck Máriától, aki a marosvásárhelyi, illetve a Maros megyei közösségnek is köszönetet mondott a ruhaadományokért. A használt textíliák között gyakran rejtőznek igazi kincsek, nagy kár lenne, ha a szemétként kötnének ki – tette hozzá az egyesületi elnök.

A továbbiakban a jövőbeli tervekről is szó esett. Májustól heti rendszerességgel szerveznék meg a

Repair Café nevű alkalmakat, amelyeken a résztvevők megtanulhatják, hogyan javítsák meg használt ruhadarabjaikat, meghosszabbítva azok élettartamát. Szintén ebben az időszakban várható divatbemutató az EcoStil újrahasznosított darabokat felvonultató nyári kollekciójából, ősszel pedig szemléletformáló kampányt indítanak a felelős fogyasztás népszerűsítésére, ennek során a textilhulladék csökkentésére és az erőforrások újrahasznosításának fontosságára hívnák fel a figyelmet.

Fotó: Nagy Tibor

Răzvan Burleanu maradt a Román Labdarúgó Szövetség elnöke

Újraválasztották Răzvan Burleanu a Román Labdarúgó Szövetség (FRF) elnökévé, így a sportvezető tegnap negyedik egymást követő mandátumát nyerte el a föderáció élén. A 41 éves jelöltre a jelen lévő 263 tagból 258-an szavaztak, így fölényesen legyőzte egyetlen kihívóját, Ilie Ștefan Drăgant.

Răzvan Burleanu 2014 óta vezeti a FRF-t, amikor fiatalon, 29 évesen vált a szövetség mindenkor legfiatalabb elnökévé. Korábban a Román Minifutball Szövetség alapítója és elnöke volt, valamint alapítóként részt vett az Európai és a Nemzetközi Minifutball Szövetség létrehozásában. Jelenleg a FIFA Tanácsnak és az UEFA Végrehajtó Bizottságának is tagja, mandátuma 2029-ig szól.

Fotó: FRF

Elszenvedte első vereségét a női kézilabdacsapat

Bálint Zsombor

Egyetlen mérkőzést rendeztek a női kézilabda A osztály felsőházának 4. fordulójában, három találkozót ugyanis, amelyek a Berger-táblázat szerint most kellett volna játszani, az alapszakaszból hozott eredménnyel könyvelték el. Ez még jobban kiemelte a forduló rangadóit, hiszen az eddig veretlen két együttes találkozott: a Jászvásári CSM 2020 a Marosvásárhelyi CSM-t fogadta.

A mérkőzésen a házigazda számított favoritnak, így a végeredmény, amely a marosvásárhelyiek első vereségét szentesítette a bajnoki idényben (a kupát most nem számítjuk ide) tulajdonképpen papírforma. Azonban a hazai siker nem született meg teljesen egyértelműen, mindvégig szoros volt a találkozó, a legnagyobb különbséget pedig éppen a lefújás pillanatában regisztráltuk. Noha az első félidőben többnyire Jászvásár vezetett, a másodikban sikerrel kapaszkodott a marosvásárhelyi csapat, amelynek a 43. percben sikerült átvennie a vezetést, sőt egy perccel később kettővel is elhúzott (21-23). Ezt azonban négy jászvásári gól követte, és innen már nem tudott fordítani Gergely Ákos csapata.

Jegyzőkönyv

Női kézilabda A osztály, felsőház, 4. forduló: Jászvásári CSM – Marosvásárhelyi CSM 30-27 (14-12).

Jászvásár, városi sportcsarnok, 100 néző. Vezette: Marian Drăghici (Foksány), Ionuț Drăguț (Foksány).

Jászvásár: Popa-Băban (Mihailuc, Caraman) – Florea 4 gól, Mitrache 2, Hrenaru 1, Pavel 1, Molkova 1, Neacșu (Prikop 12, Predescu 4, Grigore 4, Terciu 1)

Marosvásárhely: Chetreanu (Albu) – Sîrb 10 gól, Rusneac 5, Burić 3, Bărbăș 2, Danciu 2, Scutaru 1 (Munteanu-Korodi 3, Tóth 1, Butomo, Makarenko).

Mindez azonban azt mutatja, hogy egy kicsivel jobb összpontosítással hazai pályán sikerülhet visszavágni, és ha kicsit elemezzük a meccs adatait, azt is láthatjuk, hogy mire kell jobban odafigyelni. Egyrészt talán nem árt külön figyelmet szentelni az élvonalbeli tapasztalattal is rendelkező ukrán Tatjana Prikopra, aki egymaga 12 gólt szerzett 13 lövésből, másrészt elemzést érdemel, hogy miért lőttek a jászvásáriak héttel többet kapura a mérkőzés során. Ez a többlet hozta meg számukra a győzelmet, hiszen bár Chetreanu négy lövéssel többet hárított, mint a házigazda kapusok (a védési százalékán azonban javítania kell a visszavágón), ez pont három gól előnyt jelentett Jászvásárnak.

A vereség ellenére a marosvásárhelyi csapat továbbra is a feljutás fő esélyesének számít a jászvásáriak mellett, ehhez azonban nem szabad botlania a gyengébben jegyzett ellenfelekkel szemben. A következő fordulóban a csapat szabadnapos, hiszen Kolozsvárral játszana, amelyet már legyőzött az alapszakaszban, utána pedig március 29-én a Star Mioveni együttesét fogadja.

Eredményjelző

Női kézilabda A osztály, felsőház, 4. forduló: Kolozsvári U – Nagydisznódi Măgura 27-27 (az alapszakaszból), Románvásári CSM – Sepsiszentgyörgyi Sepsic SIC 27-26 (az alapszakaszból), Bukaresti Știința – Star Mioveni 38-31 (az alapszakaszból), Jászvásári CSM – Marosvásárhelyi CSM 30-27.

A tabella

1. Jászvásár	7	7	0	0	211-178	14
2. Marosvásárhely	7	6	0	1	217-189	12
3. Sepsic SIC	7	2	1	4	187-185	5
4. Nagydisznód	6	2	1	3	156-171	5
5. CSU Știința	5	2	0	3	148-138	4
6. Románvásár	6	2	0	4	171-179	4
7. Mioveni	5	2	0	3	140-152	4
8. Kolozsvár	7	0	2	5	165-203	2

Európai focikörkép

* Premier Liga, 30. forduló: Sunderland AFC – Brighton & Hove Albion 0-1, Crystal Palace – Leeds United 0-0, Arsenal – Everton 2-0, Brentford – Wolverhampton 2-2, Burnley – Bournemouth 0-0, Chelsea – Newcastle United 0-1, Liverpool – Tottenham 1-1, Manchester United – Aston Villa 3-1, Nottingham Forest – Fulham 0-0, West Ham United – Manchester City 1-1; az élcsoport: 1. Arsenal 70 pont, 2. Manchester City 61, 3. Manchester United 54.

* Spanyol La Liga, 28. forduló: Alavés – Villarreal 1-1, Atlético Madrid – Getafe 1-0, FC Barcelona – Sevilla 5-2, Betis – Celta Vigo 1-1, Real Oviedo – Valencia 1-0, Real Madrid – Elche 4-1, Mallorca – Espanyol 2-1, Rayo Vallecano – Levante 1-1, Real Sociedad – Osasuna 3-1, Girona – Athletic Club 3-0; az élcsoport: 1. FC Barcelona 70 pont, 2. Real Madrid 66, 3. Atlético Madrid 57.

* Olasz Serie A, 29. forduló: Como – AS Roma 2-1, Torino – Parma 4-1, Hellas Verona – Genoa 0-2, Inter – Atalanta 1-1, Lazio – AC

Milan 1-0, Pisa – Cagliari 3-1, Sassuolo – Bologna 0-1, Napoli – Lecce 2-1, Udinese – Juventus 0-1, Cremonese – Fiorentina 1-4; az élcsoport: 1. Inter 68 pont, 2. AC Milan 60, 3. Napoli 59.

* Német Bundesliga, 26. forduló: Bayer Leverkusen – Bayern München 1-1, Werder Bremen – Mainz 0-2, VfB Stuttgart – RB Lipsce 1-0, Hoffenheim – Wolfsburg 1-1, Borussia Dortmund – Augsburg 2-0, Freiburg – Union Berlin 0-1, Mönchengladbach – St. Pauli 2-0, Eintracht Frankfurt – Heidenheim 1-0, Hamburger SV – 1. FC Köln 1-1; az élcsoport: 1. Bayern München 67 pont, 2. Borussia Dortmund 58, 3. Hoffenheim 50, 4. VfB Stuttgart 50.

* Francia Ligue 1, 26. forduló: Le Havre – Lyon 0-0, AS Monaco – Brest 2-0, Lorient – Lens 2-1, Metz – Toulouse 3-4, Olympique Marseille – Auxerre 1-0, Strasbourg – Paris FC 0-0, Angers – Nice 0-2, Stade Rennes – Lille 1-2; az élcsoport: 1. Paris St. Germain 57 pont, 2. Lens 56, 3. Olympique Marseille 49.

Magyarország 28 év után ismét ott lesz a világbajnokságon

A magyar női kosárlabda-válogatott 89:74-re legyőzte a házigazda törököket az isztambuli selejtező torna keddi zárónapján, ezzel kijutott a szeptemberi, Berlinben rendezendő világbajnokságra, és 28 év szünet után vehet részt ismét vb-n.

A kvalifikációs torna zárónapján – mivel előzőleg a japánok és az ausztrálok is hozták saját meccseiken a papírformát – Völgyi Péter szövetségi kapitány együttesének nyernie kellett a kijutás érdekében a házigazda ellen, akik már biztos vb-résztvevőként léptek pályára.

A magyarok Lelik Réka és Juhász Dorka vezetésével 11 pontos előnyre tettek szert a nagyszünetre, majd fordulás után eredményesen verték vissza a hazai rohamokat, s végül fölényes diadalt arattak.

A magyar női válogatott a hatodik világbajnokságára készülhet, legutóbb, 1998-ban a tizedik helyen zárt. Az eddigi legjobb helyezése az ötödik volt, amelyet 1957-ben szerzett meg Rio de Janeiróban.

Az isztambuli csoportból a kontinensbajnokként már kvótát szerzett Ausztrália mellett három csapat – Magyarország, Törökország és Japán – jutott ki a szeptember 4. és 13. közötti berlini vb-re.

A magyar csapat győzelmét ünnepli a női kosárlabda-világbajnokság selejtező tornáján játszott Törökország – Magyarország mérkőzés végén az isztambuli Turkcell Kosárlabda Fejlesztő Központban 2026. március 17-én
Fotó: MTI/Szigetváry Zsolt

Bajnokok Ligája: A Real, az Arsenal és a címvédő PSG is a nyolc között

A címvédő Paris Saint-Germain 3-0-ra nyert a Chelsea vendégeként a labdarúgó Bajnokok Ligája nyolcaddöntőjének keddi visszavágóján, és a nyolc közé jutott. A Real Madrid és az Arsenal is kvalifikált.

A párizsiak 5-2-re nyerték meg a párharc első mérkőzését, Londonban pedig szűk negyedóra alatt további két gólt szerezve eldöntötték a továbbjutást. A nyolc között a Liverpool – Galatasaray párharc továbbjutójával találkozhatnak.

A Real Madrid is háromgolos előnyből várta a Manchester City elleni visszavágót, és lényegében a huszadik percben eldőlt, hogy a tizenöt címével rekorder spanyol együttes is negyeddöntős lesz. Bernardo Silva piros lapja után ugyanis Vinícius Júnior értékesítette a büntetést, így az angol csapatnak csak a tisztes helytállás maradt. A brazil támadó a ráadásban duplázott, csapattársa, a sérülése után visszatérő Kylian

Mbappé pedig a 69. percben állt be. A királyi gárda az Atalanta – Bayern München összecsapás továbbjutójával játszik majd.

A legkielezettebb keddi összecsapást ugyancsak Londonban rendezték, de az Arsenal otthonában. A múlt heti, Leverkuseni 1-1 után az angol csapat 2-0-ra győzött, és készülhet a Sporting elleni negyeddöntőre. A liszaboni gárda hosszabbítás után 5-0-ra győzött a norvég Bodö/Glimt ellen és jutott tovább. A portugál csapat a 78. percben dolgozta le háromgolos hátrányát, Goncalo Inácio és Pedro Goncalves, valamint a kolumbiai Luis Suárez találatainak köszönhetően. Aztán a hosszabbítás elején az uruguayi Maximiliano Araújo gólja már a továbbjutást jelentette, a végeredményt pedig Rafael Nel állította be. A továbbjutással a Sporting 1982 után játszhat újra negyeddöntőt.

Eredményjelző

Bajnokok Ligája, nyolcaddöntő, visszavágók:

* Chelsea (angol) – Paris Saint-Germain (francia) 0-3 (0-2), továbbjutott: a Paris Saint-Germain kettős győzelemmel, 8-2-es összesítéssel;

* Manchester City (angol) – Real Madrid (spanyol) 1-2 (1-1), továbbjutott: a Real Madrid kettős győzelemmel, 5-1-es összesítéssel;

* Arsenal (angol) – Bayer Leverkusen (német) 2-0 (1-0), továbbjutott: az Arsenal, 3-1-es összesítéssel;

* Sporting Lisszabon (portugál) – Bodö/Glimt (norvég) 5-0 (1-0, 3-0, 4-0) – hosszabbítás után, továbbjutott: a Sporting, 5-3-as összesítéssel.

Gedeon Richter România Rt.**Soros és rendkívüli részvényes közgyűlés**

A marosvásárhelyi Gedeon Richter România Rt. igazgatótanácsa a 2026. március 6-i 1-es számú határozata alapján összehívja a részvényesek soros közgyűlését **2026. április 22-én 10 órára, illetve a rendkívüli közgyűlésre 11 órára** a vállalat Marosvásárhely, Cuza Vodă utca 99–105. szám alatti székhelyére.

Abban az esetben, ha a közgyűlés nem lesz határozatképes az adott időpontban, **2026. április 23-án reggel 10 órára, illetve 11 órára** újra összehívjuk, ugyanazon helyszínre és ugyanazzal a napirenddel.

Napirend a soros közgyűlésen:

1. Novák Tibor vezetőtanácsi tagsági tiszttségéből való felmentésének tudomásul vétele.
2. Tóth Márton kinevezése a megüresedett vezetőtanácsi helyre 2026. április 26-ával kezdődően. Az igazgatói tisztségre javasolt személyek nevét, lakóhelyét és szakmai képesítését tartalmazó lista a részvényesek rendelkezésére áll, és azok megtekinthetők és kiegészíthetők azt.
3. A jelenleg funkcióban levő Szénási Attila igazgatótanácsi elnök és Kovács Bence vezetőtanácsi tag mandátumának meghosszabbítása két évre.
4. Az adminisztrátorok bérezésének megállapítása.

Napirend a rendkívüli közgyűlésen:

5. A társaság alapokmányának módosítása és frissítése a tagok visszahívása, kinevezése és megbízásuk meghosszabbítása nyomán.
6. A vezérigazgató felhatalmazása az alapító okirat frissített változatának aláírására, valamint a cégbejegyzési hivatalnál a bejegyzéssel és a közzététellel kapcsolatos valamennyi jogi formális lépés teljesítésére.

A közgyűlésen azon részvényesek vagy felhatalmazással megbízott képviselőik vehetnek részt, akik 2026. április 6-án szerepelnek a részvényesek jegyzékében.

A felhatalmazáshoz szükséges nyomtatványok a valentina.santa@gedeon-richter.ro e-mail-címen kérhetők, illetve a cég székhelyén vehetők át a kapcsolattartóval történő egyeztetés után.

A felhatalmazást 2026. április 20-án 10 óráig kell benyújtani a vállalat székhelyén vagy e-mailen.

A terembe a személyazonossági igazolvánnyal lehet belépni.

A napirendről március 20-ától munkanapokon 9–12 óra között adnak tájékoztatást a 0265/201-238-as telefonszámon, illetve a valentina.santa@gedeon-richter.ro e-mail-címen.

Kapcsolattartó: Şanta Valentina jogász.

Szénási Attila, az igazgatótanács elnöke

A Marosvásárhelyi Transilvania Repülőtér

versenyvizsgát hirdet az alábbi állások betöltésére:

- **Repülőtéri mentős** – COR-kód 315501 – két állás. Jelentkezési határidő: március 27., 14.30 óra; a versenyvizsga időpontja: április 1., 10 óra.
- **Repülőtéri berendezések kezelője** – COR-kód 315502 – egy állás. Jelentkezési határidő: március 27., 14.30 óra; a versenyvizsga időpontja: március 31., 10 óra.
- **Karbantartó és javító villanyszerelő** – COR-kód 741307 – két állás. Jelentkezési határidő: március 27., 14.30 óra; a versenyvizsga időpontja: április 2., 10 óra.
- **Légiforgalmi szolgáltatások számítógépes hálózatkezelője** – COR-kód 525301 – egy állás. Jelentkezési határidő: március 26., 14.30 óra, a versenyvizsga időpontja: március 30., 10 óra.

Bővebb tájékoztatás a www.transylvaniaairport.ro honlapon vagy a 0265-328-888-as telefonszámon.

A hirdetési rovatban megjelent közlemények, reklámok tartalmáért a hirdetésfeladó vállalja a felelősséget!

KÜLÖNFÉLÉK

VÁLLALJUK gyümölcsfák metszését, gyümölcsfák és nagyobb fák kivágását, permetezését, tuja megtisztítását. Tel. 0755-940-028. (27942)

VÁLLALUNK: sürgős munkát, tetőjavítást, teraszfelújítást, tömbházlakás-, házfelújítást, kinti, benti meszelést, bármilyen kisebb vagy nagyobb építkezési munkát. Nyugdíjasoknak 20% kedvezmény. Tel. 0746-381-939, Laci. (27893)

BÁRMILYEN típusú tetőfedést, kisebb javításokat, külső-belső munkákat vállalok. Tel. 0751-696-823. (27955-I)

MEGEMLÉKEZÉS

*Emlékezzünk ma, harminc év telt el,
A csendben szól a fájdalom, mi ránk lel.
A múlt árnyai közt egy fény ragyog.
Bár már nincs köztünk, szívünkben ott vagyon.*

Soha el nem múló szeretettel gondolunk tragikus halála évfordulóján a szerető férjre, édesapára, nagypapára, testvérre, rokonra és jó barátokra, a makfalvi
ZSIGMOND KÁLMÁN
tanárra.
Bánatos szerettei. (27935-I)

Az élet csendesen megy tovább, de a fájdalom elkísér bennünket egy életen át.

Mély fájdalommal emlékezünk a karácsonyfalvi
IGNÁT MIHÁLYRA
halálának 3. évfordulóján.
Emlékét őrzik szerettei. (27933-I)

Fájó szívvel emlékezünk március 19-én a szeretett férjre, édesapára és apósra,
GÁL JENŐRE
halálának 20. évfordulóján.
Bánatos felesége, fiai és menyje. (p.-I)

Fájó szívvel emlékezünk a szeretett anyósra és nagymamára,
GÁL KLÁRÁRA
szül. Moréh
halálának 20. évfordulóján.
Bánatos szerettei: Ildikó, Jenőke és Öcsike. (p.-I)

FONTOS TELEFONSZÁMOK

• Központosított ügyelet (Rendőrség, Tűzoltóság, SMURD, Csendőrség, Mentőállomás): 112	- Fizioterápia: Arany János u. 46. sz.: - 0730-545-646	• Fogyasztóvédelmi hivatal - 021-9551
• Rendőrség - 0265/202-305	• Optika-Optofarm - 0265/212-304	• Vasútállomás - 0265/236-284
• SMURD (betegekkel kapcsolatos információk) - 0265/210-110	- 0265/312 436	• Vili Kft.: temetkezés, segélyintézés (0-24 óra), professzionális balzsamozás
• Sürgősség szolgálat: - gyermekeknek - 0265/210-177	- 0265/250-120	Nemzetközi halottszállítás
• Marosvásárhelyi Polgármesteri Hivatal - 0265/268-330	- 0265/263 351	• Alkony Kft. temetkezés (24 ó.) - 0265/263-865
• Prefektúra - 0265/266-801	• Optolens szemsebészet - 0265/263-351	- koporsók, kellékek, - 0745-606-215
• Maros megyei RMDSZ - 0265/264-442	• Dora Optics - 0733-553-976	- koszorúk - 0745-606-269
- 0265/262-907	• DIGI - 0365/400-401	- halottszállítás - 0758-047-604
• Gyulafehérvári Caritas, otthongondozó szolgálat, 8–16 óra között: 0736-883-110	- 0365/400-404	
• Procardia Egészségügyi Központ - Orvosi rendelők: M. Eminescu u. 3. sz.: - 0265/210-087	• Áramszolgáltató vállalat - 0800-500-929	
	- vidék - 0265/929	
	• Delgaz Grid - 0265/200-928	
	- 0800/800 928	
	• Aquaserv: - hideg víz-csatorna - 0265/215-702	
	- közönségszolgálat - 0265/208-888	
	- központ - 0265/208-800	
	- 08008 208-888	

Méltányos reklámdíj fejében állandó szereplője lehet a FONTOS TELEFONSZÁMOK rovatnak. Várjuk jelentkezését a 0265/268-854-es telefonon.

DORA KÓRHÁZ

Teljes körű ellátás
az egész családnak!

- Szemészet
- Gasztroenterológia
- Kardiológia
- Fül-orr-gégészet
- Érsebészet
- Tüdőgyógyászat
- Plasztikai sebészet

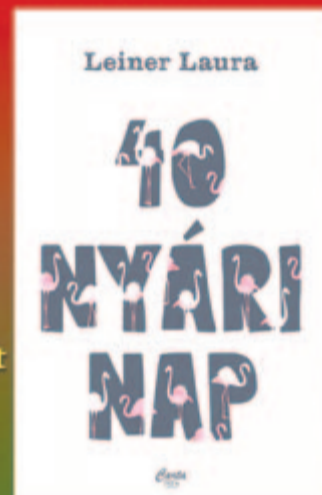

www.doraoptics.ro 0771 195 340

Újdonságok a
Kobak könyvesboltokban:

Patricia Gucci
Gucci - Egy sikeres
dinasztia története

Leiner Laura
40 nyári nap

Keresse fel kávézónkat
a vásárhelyi
könyvesboltban!

Marosvásárhely, Győzelem tér 18.szám
Szászrégen, Mihai Viteazu út 15.szám

Marosvásárhelyi Rádió Románia **96 FM**
106,8 FM
1323 AM
www.marosvasarhelyiradio.ro

Gyors műszaki vizsga, fejfájás nélkül.

VALÓSZÍNŰLEG A KÖRNYÉK LEGELŐNYÖSEBB AJÁNLATA

Foglaljon időpontot a WWW.TRANSPORTLOCAL.RO weboldalon.

BÓNUSZ
KÜLSŐ MOSÁS

CITP
TRANSPORT LOCAL
Târgu Mureș • Marosvásárhely
KÖZSZÁLLÍTÁSI VÁLLALAT

